

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill. Bélyegdíj 60 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezekről fogadjunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Tágabb- és szűkebb körö haza.

A kiinduló pontot itt a sok ember által annyira kicsinyelt és nem egyszer gunnyal kísért lokálpatriotizmus képezi.

Hogy a lokálpatriotizmus kicsinylése, kigunyolása téves felfogáson alapuló helytelen dolog, azt mindenki be fogja látni, aki egyenesen gondolkodni és következtetni tud.

A legtöbb embernek nem adatott meg, hogy tehetségét, tevékenységét nagyobb körben érvényesíthesse. Az isteni Gondviselésnek különös kegyeltjei azok, akiket akár anyagi, akár szellemi tehetségük oly tényezőkkel ruház föl, hogy életünknek munkássága egész nemzeteknek áldásává valik; akik részint évtizedekre kiható áldozatkészségükkel, részint kiváló szellemi erejükkel és alkotásaikkal a nemzet vezéregyéniségeivé emelkedhetnek fel.

Az embereknek nagy sokasága csak szűkebb körben fejtheti ki erejét és tehetségét.

A család körében, ahol az új nemzedék serdül fel, mint fenntartó, éltető főtenyező szerepel; a község és város kebelében, hol mint lelkiismeretem, buzgó tisztviselő, vagy mint közhasznú, tevékeny polgár előmozdithatja annak a szűkebb körnek az üdvös intézményeit, amelyek a közjóra nézve csaknem nélkülözhetetlenek és így jó hazafi lehet a szűkebb hazában.

A hazaszeretet oly erény, amelyet szívében minden igaz magyarnak ápolnia kell. És ezt a hazaszeretetet nem annyira ajkunkon kell hordani (mert a legtöbbet ezt szeretik tenni!), mint inkább tettekkel kell bebizonyítanunk, ami a haza legkisebb fiának is tehetségében áll, habár csak otthon a szűkebb hazában, azonban közvetve a tágabb értelemben vett haza javára is. Mert tüzes szónoklatokban a hazának folytonos emlegetése, a képzelet tova ragadt taligájának éles kiállója még nem bizonyítotték arra, hogy szívünkben az igaz hazaszeretetnek a tüze ég.

Van egy neme a hazaszeretnek, amelynek hatása és valódisága nem a nagy szavakban, ékes

frázisokban nyilvánul, mint inkább a polgárnak esendes és zajtalan tevékenységében. Ez a lokális patriotizmus!

Ez épen nem zárja ki az általános, a tágabb hazának a szeretetét, sőt ennek határozott feltétele.

Mennél inkább teljesítjük ugyanis kötelességünket ezzel a szűkebb hazával szemben, amelyet szülő földünknek nevezünk: annál méltóbban felelünk meg egyszermind a nagy haza iránt való kötelességünknek is.

A vidéki városok fellendülésének leghathatósabb tényezője a lokálpatriotizmus. Ahol a község tagjainak, a város polgárainak a szívében szilárd, ott a városi és községi intézmények bizonyára erősek és azoknak a fennmaradása és fejlődése biztos alapokon nyugszik.

És erre nagy szükség van! Mert hiszen a vidéki városok nem nélkülözhetik lakosaik tevékenységének közreműködését; mert csak ennek a közreműködésnek a gyökeréből fejlődhetik ki a közhasznú tevékenység és ennek nyomán az áldást terjesztő anyagi és kulturális intézmények, amelyek mind meg annyi feltételei a nemzeti élet fejlődésének.

Azért ne kicsinyelje senki azt a zajtalan és elismeréssel ritkán vagy alig járó tevékenységet, amelyre polgári tehetsége szerint a lokális patriotizmus kötelezi!

Egy vidéki város csak úgy indulhat virágzásnak, ha polgárságának kebelében mennél nagyobb mértékben szilárdul meg a szűkebb haza iránt való szeretet, a lokálpatriotizmus, amely önzetlen tevékenységre, sőt sok tekintetben az önmegtagadás nemes erényére serkent.

Ne kicsinyelje senki ezt a zajtalan működést egy szűk körben; mert itt is sok áldásnak forrása vá lehet az!

Nem a feladat nagysága, amelyre valaki vállalkozik, hanem a szigorú lelkiismeretességgel járó és teljesített kötelességnek a sikere adja meg a munkásnak legszebb jutalmát!

Pártoljuk a hazai ipart!

Egy bizottság a következő felhívást bocsátotta ki:

Magyarország közgazdaságának életében nevezetes fordulópontot akar jelezni a beköszöntött 1900-ik esztendő. Minden magyar embert megdöbent az a statisztika, mely ki tudja mutatni, hogy hazánkban évenként 1000—1200 millió korona megy külföldre különféle cikkek és termények vásárlásáért. Ez a tenger pénz itt ered náink annyi ezer apró csermelyként, de mint óriási folyam hagyja el hazánk határát. Ebben a nagy folyamban a mi életünknek a nedve, nemzetünk életének a vére patakzik kifelé. A némileg öntudatra ébredt ország most kezd megmozdulni. Kezdi érezni és fájlalni a vérvesztéséget. Kezd hozzálátni, hogy a patakozó vért megállítsa. Szövetkezetek, bizottságok alakulnak, tanácsoknak, hirdetik a honi termék és ipar pártolását szóval és tollal, gyamolítják ésszel és tanácsal s áldozatokat hoznak érte pénzzel és tettel. — Zalamegye sohasem maradt hátul, mikor a haza érdekében érezni, gondolkodni és tenni kellett. Zalamegye most is megmozdul. Zala-Egerszegen a központban január 14 délután 2 órára, a kereskedő ifjak önképző körének nagy termébe, a központi kávéház emeletén egy nagy értekezlet van egybehíva, hogy a hazai ipar pártolását a megyei lakosságra nézve erkölcsileg kötelezővé tegye.

Jertek el oda polgártársak tanácskozni; hozzátok el oda a szent hazaszeretet nevében szíveteknek legszentebb érzését, lelketeknek legnemesebb gondolkodását, agyatoknak legtisztább eszméjét...

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság január havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklété alatt f, hó 9-én tartotta.

Elnöklő főispán megnyitván az ülést, az újév első ülése alkalmából üdvözli a bizottság tagjait, s kéri őket, hogy eddig tanúsított buzgósággal és odaadással intézzék el az új évben is az ügyeket.

A „Zalamegye“ tárcája.

Rigmusos krónikája

avagy története az 1899. esztendőnek.

Tinódy Lantos Sebestyén diák módjára megénekelte:
Theodorus diák.

Bucsuznak az évek; — be gyorsan bucsuznak!
Eszedbe sem veszed, vége tiznek, husznak...
Elviszik emléket örömeink és bának
S hoznak hiu reményt szegénynek és úrnak.
Bucsuzik a század s ámbár még nincs vége,
Sokan már temetnek, — sok az ellensége!
Hadd töltsse be sorsát, van még rá egy éve,
Ezer kilenc százal lépjen a Lethébe.

A mult esztendőnek krónikáját írnám,
Ha sok zürzavarát versbe szedni bírnám!
Csupa félmuukárai léptünk az újévbe,
Ebben is, ki tudja üthetjük-e nyelbe?...
— Ámde ejtsük sorját az elmondandóknak,
Ne zavarjunk fejét jámbor olvasóknak!
Hangoljuk fel újra ezt a rossz hegedőt.
Eljük át rigmusban az elrepült időt.

Országos heccekkel léptünk az újévbe,
Bánffy bukásával sem szakadtak felbe;
Sok reményt vetettünk új aerába, Széllbe,
Paktum, kompromisszum merült örök éjbe.
Ausztria ezért bosszankodott nagyon,
Bántja őt, hogy nálunk gyarapszik a vagyon;
Károsodik, mondja, hogyha nekünk enged,
Háromszáz esztendőt könnyelműen feled. —

Nem is birtunk vele, mert megbokrosodott,
Az átutalással dehogyan károsodott;
Főleme't kvótánkkal inkább gyarapodott,
Cseh nyelvredeletért szörnyen káromkodott.
Egymás után buktak: Baueni, Thun, Clary,
De mit nekünk mindez! — csupa lári-lári...
Magyar alkotmányunk szilárd az alapja,
Biztatón mosolyg a függetlenség napja.

Hentzit és társait új sirba helyezték,
Vaskos emléksobrát Bucáról levittek.
Más van oda száma, más dísz jut a Várnak...
Szohra átszűrt szívü, jó édes Anyának.
Országos Pelőfi ünnep volt Segesvárt,
Virágdísz födre be azt a veres határt;
Ötven éve mult, hogy égbe szált Petőfi,
Hire-ne-e már a világot betölti.
Aradon október hatodikát ültük,
Szomorú emléket a szívünkbe véstük
A Tizenháronnak; — ó, már ötven éve,
Hogy oly büszkén néztek a halál szemébe! —
Gyalázatos biton végezték eltűnt,
De mint megváltókat áldjuk szent nevöket.
Oh, a mátyóknak kiontott szent vere,
Csak áldásért e-eng az egek egére!...

Béke kongresszus volt Hága városában,
Remény biztatott a cár indítványában;
Ámde a hatalmak csak félvállról vették,
Hogy követeiket mégis elküldötték.
Nem is végzett semmit ez a rangos gyűlés,
A magas indítvány immár nagy felsülés.
Pedig Európa unja már a terhet,
Türelem határa mindjobban közelget.
De míg a fehér cár hirdeti a békét,
Sok adóterherrel sújtja szegény népet;

Finnek alkotmányát lám, hogy megnyirbálta,
China kikötőit fegyveresen járta.

Franciaország is folytatja a régít,
Fegyverkezék folyton és hajókat épít.
Összeesküvőkkel most is bajmóldik;
Halad, nagyon halad s meg sem áll a — trónig.
Dreyfus pörét végre dülőre juttatta,
Volt is mit hallani évekig miatta.

Vilmos német császár sokat dikciózott,
Szocialistákkal szépen megbirkózott.
Hajjhadát ő is készül meguaplázni,
Bár a sok Herr s Mann attól kezd már fájni.
Az új századot is megrendelte vele,
A sok nemet Herr és Mann rá fejet hájt vele.
Spanyolország szenved; oda a sok gyarmat!
Nem heverte meg ki azt a sok izgalmat.

Az Unio sem bír a filippinókkal,
Drága véren szerzett új alatvalókkal.
Olaszország sem tud békén gyarapodni,
Most meg a Maffia kezd nyugtalanzkodni.
Belgiumban is volt egynemely zavargás,
Mebukik a kormány, — de jön helyette más.

A Balkán államok ez egyszer nyugodtak,
Az oroszoknak s nekünk ime szót fogadtak;
Milán király ellen volt ugyan merénylet,
A radikális párt ezuton reménylett,
De ő vesztett rajta, kód gyanánt eloszlott,
Jaj, a statárium börtönt s halált osztott.

Törökország retteg a forradalomtól,
Stambulban az Idő terhes nagy dolgoktól.

Szegény angoloknak — ez egyszer szegények!
Rossz rapjaik voltak, — csak multban beszéltek.
Déli Afrikában kudarcot vallottak,
Minőt emberöltők, századok nem láttak.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágai-ban mult évi december hóban előfordult eseményekről felolvasatván, a bizottság azt tudomásul vette.

Hasonlóan tudomásul vette a bizottság a vármegye törvényhatósági bizottságának felolvasott határozatát, amely szerint dr. Czinder István, Eperjesy Sándor, Hertelendy Ferenc, Koller István, és Ziegler Kálmán választották meg az 1900. és 1901-ik évekre közigazgatási bizottsági tagokká.

Felolvasták ezután dr. Czinder István, Eperjesy Sándor, Hertelendy Ferenc, Koller István és Ziegler Kálmán törvényhatósági bizottsági tagoknak leveleit, amelyekben közigazgatási tagsági állásukról külön-külön lemondanak. A bizottság a lemondást sajnálattal vette tudomásul, egyúttal a bizottság volt tagjainak több évi buzgó működésükért elismerését fejezte ki.

Ezután felolvasták dr. Gyömörey Vince volt közigazgatási bizottsági tagnak bucsu levelét. A bizottság elismerését fejezte ki dr. Gyömörey Vince volt bizottsági tag iránt több évi odaadó munkásságáért; egyúttal abbéli reményének adott kifejezést, hogy nem mond végleg bucsut, hanem még tagjai sorában üdvözölheti.

Mivel a közigazgatási bizottság évi jelentése március hóban felterjesztendő, a bizottság a szakelődöket a szükséges adatok beadására felszólítja.

Dr. Hary István m. t. főorvosnak jelentését, amelyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk, a bizottság helyeslőleg tudomásul vette.

A nagy-kanizsai közpályaudvar módosított alapszabályait az igazgató főorvos véleményes jelentése alapján a bizottság jóváhagyta.

Zalavármegye ipartanácsba az 1900-ik évre a bizottság Dervarics Lajos és Ján Feenc kereskedőket, továbbá Goldfinger János és Nagy Károly iparosokat választotta.

A kir. építészeti hivatal főnöke bemutatta a törvényhatósági közutak fenntartására vonatkozó, az 1900 ik évi fedanyag felosztásáról szerkesztett kimutatást. A tervezetet a közigazgatási bizottság általában elfogadta s kiadja a járási utibizottságoknak, hogy a területükre vonatkozó és a kir. építészeti hivatal kiküldöttje által bemutatandó kavicskimutatást gyűléseleg tárgyalják s a közigazgatási bizottság februári gyűléseig nyilatkozzanak az iránt, hogy a helyi ismeretek alapján a szóban forgó kavicsszükségleti kimutatás változatlanul jóvá hagyható-e, vagy azon esetleg mily irányú módosítás volna esz-közlendő?

Olvasták a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amelyben tudatja, hogy Nován a távirtda hivatal létesítését az 1900 ik évi munkatervbe felvette és ha a törvényhozás a távirtda összeköttetés létesítéséhez a fe-dezetet rendelkezésére bocsátja, az érdekeltég pedig az első berendezéshez 200 koronával hozzájárul: a távirtda hivatal felállítását elrendeli. Pácsán azonban sajnálatára — ez idő szerint sem helyezheti kiállításba a távirtda-hivatal felállítását; mert csak egy huzal áll rendelkezésére, amely — a nagy megterhelhetőség miatt — új sodrony bevonására igénybe nem vehető. A közigazgatási bizottság a miniszter leiratát tudomásul vette.

A keszthelyi utibizottságban megüresedett tagsági helyekre a közigazgatási bizottság dr. Dezsényi Árpád, Bezerey Lajos és Anyos Kálmán törvényhatósági bizottsági tagokat választotta.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a miniszter ez időben eldöntötte, hogy Podbrest, Orehovica, Nagy-falu községekben 1900 szeptemberben nyílik meg az új állami iskola. — Ismételen is volt Nagy-Kanizsán az állami iskola épületének, felszerelésének és butorzásának átvétele, a költségvetés összehasonlítása, a tanévek kinevezésének előkészítése ügyében. — A csatári előjárás által betervezett jegyzőkönyv értelmében a csatári r. kath. iskola építkezése az árlejtést már fogantatosították. — Csabrendek előjárása felhivatott, hogy az állami iskola építkezése ellen beadott felfolyamodás elintéztetven, a képviselőtestület határozatához képest a

miniszter által kikötött feltételek értelmében a kivitel indítsa meg. — Jóváhagyást nyertek a zala-mihályfai községi iskola államosítására vonatkozó járulmányok is; még csak az ingatlan egy részére vonatkozó telekkönyvi helyesbítés igényel további intézkedést. — Felterjesztette a nagy-récei községi iskola államosítására vonatkozó a jegyzőkönyvet. — A nagy-kanizsai állami elemi iskolát f. hó 6-án adta át nagy érdeklődés mellett rendelkezésére.

A kir. tanfelügyelő jelentését a zala-egerszegi gazdasági ismételi iskola ügyében a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

A túske-szent-péteri r. k. iskola építkezése ügyében felvett jegyzőkönyve véleményezés végett a bizottság kiadja a járási főszolgabirónak.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az oltárci r. kath. lesence-istváni r. kath., és senyei r. kath. iskolák részére 100—100 korona ötödéves korlóléket, továbbá a nyirádi r. kath. iskola részére a tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítését végett 200 korona évi államségélyt utalványozott, miről a bizottság az érdekelt községeket a miniszteri rendeletnek másolatban való megküldésével értesíti.

Bodorfa r. kath. iskolának ötödéves korpótlék tárgyában, a gyula-keszti r. kath. iskolának évi államségély elnyerése tárgyában beadottkérvényét a bizottság, pártól terjeszti fel a miniszterhez.

A vármegyei elnök jelentése szerint a fogalmazói karnak mult év november havában hátralék volt 7.934, december hóban beérkezett 4.612, s így elintézés alá került 12.546 ügydarab, amelyből decemberben elintézték 5.230 dbot s így 1899. december végén hátralékban maradt 7.316 ügydarab. Az irólánál november végén hátralékban volt 1.274, decemberben leírás végett kiadtak 5.230 at s így elintézés alá került 6.504 ügydarab; ebből decemberben leírtak és expedáltak 5.011 dbot s így 1899. december végén hátralékban maradt 1.493 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint decemberben a vármegye területén állami adóban befolyt 242.986 frt 30¹/₂ kr. Az 1899. évi január 1-től december végeig 2.017.127 frt 99¹/₂ kr adó folyt be, mely az 1898 ban befolyt 2.070.139 frt 47¹/₂ kr. adóval szemben 53.011 frt 48 kr. csökkenést tüntet fel. Az 1899. december végén hátralékban maradt: 786.237 frt 67 kr. egyenes adóban, 83.480 frt 14¹/₂ kr. hadmentességi díjban, 939.847 frt 08 kr. szőlődezmaváltságban, 458.453 frt 08¹/₂ kr. bélyeg és jogilletékben, 14.010 frt 76¹/₂ kr. egyenértéki illetékben, 45.467 frt 26¹/₂ kr. fogyasztási- és italadóknak, 14.458 frt 34 kr. italmérségi illetékben vagyis összesen 2.338.954 frt 35 kr. Leírtak az 1899-ik évben a) egyenes adóban 110.888 frt 87¹/₂ krt, b) hadmentességi díjban 7.041 52¹/₂ krt. Fizetési halasztást december hóban két esetben adtak 89 frt 37 kr. adótarozásra, ideiglenes ház-adómentességet pedig 27 esetben. — A kataszteri birtok-íveket illetőleg magán felek bejelentettek 1.095 birtok-változási esetet, telekkönyvi végzéssel 1.325, összesen 2.420 at, amelyhez az előző hónapokban előfordult 9.652 esetet hozzáadván, az év-folytán 12.072 birtokváltozási eset fordult elő, amelyek közül a birtokíveken keresztül vezettek 12.069 esetet s így az év végén 3 birtokváltozási eset maradt fenn keresztül vezetetlenül.

A nagy-kanizsai állami elemi iskola megnyitása.

Zalavármegye társadalmi és földrajzi gócpontjainak mindinkább fejlődő és megizmosodó népoktatásügye ismét egy megkapó mozzaratot tüntet fel a nagykanizsai községi elemi iskolák államosításában, mely kulturális és társadalmi jelentőségén kívül még külön határszéli jelentőséggel is bír.

Az ünnep túlerjedt Nagy-Kanizsa város falain s megjelentek arra dr. Jankovich László gróf főispán, Csértán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és

tanfelügyelő, aki az iskolák átvételére nyert miriszeri megbízást.

Az ünnepség isteni tisztelettel kezdődött a Szent-Férencz templomban, hol az egész ünneplő közönség, városi hatóság, számos egyesület, gondnokság, tan-testület stb. voltak jelen.

A honvéd tisztikar tényleges vezetésével mellettt vett részt az ünnepélyes misén.

Mise után a polgári iskola rajztermébe vonultak.

Vécsey Zsigmond polgármester nyitotta meg az ünnepséget igen tartalmas s az államosítás egész történeti lefolyását méltató hosszabb beszéddel; kifejtette az okokat, amelyek a városi hatóságot és a társadalmat áthatalmították, teljesen meggyőzték annak szükségességéről, hogy a községi iskolák az állam kezelésébe átadassanak és ekként a város terheinek némi enyhítésével a szellemi fejlődés is egységesebbé tétessék. Az ünneplő közönség riadó éljénekben tört ki, midőn a polgármester dr. Vlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek fejezte ki a város halálját. Megköszönve a főispánnak és alispánnak az ünnep fényét emelő megjelenését; a közönség legmelegebb köszönetét fejezte ki dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőnek az államosítás körül tanusított fáradhatatlan buzgalmaért. Elismeréssel méltatta az iskolaszék eddigi lelkes tanügyi tevékenységét; meghatottságot keltő benső szavakkal bucsuzott el a hivatását mindig teljesítő tanítótestületől.

Dr. Jankovich László gróf főispán lelkesedéssel szólt a magyar tanítószakra háruló nagy és szent feladatokról. Kifejezte legbensőbb örömet felelt, hogy Nagy-Kanizsán az oktatásügy oly nagy lendületet vett és reméli, hogy most nem a multaktól bucsuzunk, hanem velünk viszzük a jövőbe annak emlékeit a munka és buzgóság terén. Végül benső hívvel mutatott rá a haza iránti nagy kötelességekre és Isten áldását kéri dr. Vlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterre.

Most Vécsey Zsigmond polgármester felolvasta dr. Vlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a polgármester útján a város közönségéhez intézett, igen meleg hangú leiratát, melyben a miniszter Nagy-Kanizsa város közönségének kulturális áldozataiért elismerését és köszönetét fejezi ki.

Elő állt most a gondnokság és letette hivatali esküjét a kir. tanfelügyelő kezébe, aki az eskütele után beszédet intézett a gondnokság tagjaihoz jövő szép hivatásukról.

Most az állami elemi iskolák 32 tagból álló tan-testülete sorakozott a hivatali eskü letételére, melynek befejezte után dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő nagy meghatottságot keltő, következő szép buzdítást intézte a tantestülethez:

Tisztelt Hölgyek és Urak!

A nagy-kanizsai községi elemi iskolák tantestületének pályaszerzetéről szerzett tapasztalataim felmentenek engemet attól, hogy életük e fontos percében külön intelmeket intézzek Önökhöz, a rájuk váró nagy feladatokról.

A zászló, mely alatt a magyar állameszme diadalért ezentúl küzdeni fognak — a régi; régi a magyar tanitók apostolkodásának nemes hevülete is. Új csak a keret, mely bennünket a közvetlenebb felügyelet szoros-ságába fog fűzni.

És itt van egy szavam az Önök szívéhez! Tizenötévi közpályám alatt nem egyszer éreztettem velem, hogy rászolgáltam ragaszkodásukra, bizalmukra, úgy, amint a jó apa rászolgál gyermekeinek boldogító, jó érzéseire.

Tehát nemcsak mint tanfelügyelő, de mint apa, úgy a magam, mint kétezer növendék szülői nevében kérem Önöket, zárják hű gondjaikba gyermekeinket!

Az állam, a város áldozhat ezreket, meg száz ezreket pénzben és ingatlanban; de a legnagyobb kincs, a szülői szív öröme és büszkesége, az Önök lelkiismeretére van bízva.

A borok nemzete megmutatta nekik,
Egy tának sincs joga felnőni az égig.
Üdv, hódolat neked, te kis „paraszt” nemzet,
A legendák korát te ülről kezded.
Stronberg, Modder-Rivar s Colenso határa,
Tündökölve került Clió táblájára.
Tugela vizének tüzes partja mellett
Hires nagy brittekből angol nácskák lettek.
Liddit granádokat és dum-dum golyókat
(Tragikumus ez!) önmagukra hoztak.
Krüger apó példáz szakállszáritóján,
Elmeláz a búrok véres krónikáján.
Üldözés kergette a föld más felére,
S egyetlen harcban hányszor omlott vére!
De bizott Istenben: most is azzal kezdte,
Zsoltárral kel reggel s azzal fekszik este.
Kérges tenyerével, lángoló szívével
Jogot védelmezni megtanít hírével.
Sivó homok tüzen, mimóza berkeken,
Harmatgyöngy hol ragyog a virág kelyheken,
Forró szél dudolja, oroszlán harsogja:
Kis nép is lehet nagy, ha nagyon akarja.
Aranyrógas földön, gyémánt mezők keblén,
Ott a szabadsághős, ott van a búr helyén!
A vén Európa álmékkodik szörnyen:
Tündöklik magában: menjen-e, ne menjen...
Interveniálni nem igen van kedve,
Csak nyomdafestékekkel győzi hetvenkedve.
A bur lecke jó lesz tanulságul neki:
Tisztelje a népet, mely jogait védi.
Nem a Wafflenlehre tanít csatát nyerni,
Hier nélkül is lehet szépen lelkesedni.
— De még nincs is vége, most jöhet a java,
Harcol még Bismareknak medvéje, cethala.*)

*) A nagy vaskancellár még kizártnak tekintette a háborút Anglia és Oroszország közt; s ezt e metafizikus mondással erősítette: Nem képezlek harcot medve és cethal között.

Megérjük még azt is, hogy az ó-világba,
Új térkép kerül a geografiába.

No, de messze mentem, elragadt a pennám,
Ideje volna, hogy rövidebbre fognám.
De hát nem te et ám arról a krónikás,
Ha a lefolyt évben nem történt semmi más...

Irgalmatlan kaszás te is csak eljöttél
Szeretteink között nagy rendet ejtetél!
Helyettök szívünkbe gyász magot vetettél,
Reményeink fölé sirkoszorút tettél.

Perczel Mór volt első, aki elköltözött,
Mint egykor csatáin, a honvédek között:
Most is emlegeti fegyverét a vadrác,
Ilyen hőst, szép hazám, ki tudja, mikor látsz!
Jó Szilágyi Sándor, a történetíró,
Odaszált, hol székel amaz örök bíró;
Gróf Apponyi György is, a volt országbíró,
Majd Boross Mihály is, a népies író;
Thán és Karvaly (Mór volt neve mindkettőnek):
Ismerhetted híret a két nagy festőnek:
Csemegi Károly és Mihálkovicz Géza,
Rector magnificus, dicőülten néz a
Siralom völgyébe, gyöngye epigonra.
Tudósokban szegény, árva magyar honra.
Pajor István tollát nem sokan ismerték,
Csalomppjai néven ámbár rég kedvelték.
Gelich Richárdot sem illik elfeledni,
A tábornok-író méltó följegyezni.
Hunyady László gróf Liphay Bálával,
Ékeskedtek ők a mágnás koronával,
Szép tetteik rólok ékesebben szólnak.
Jó honfiak voltak, éltek a közjónak.
Schusztér Konstantin sem hiába viselte
Püspöki fővegét, őt Vác ünnepelte;

Takarekosságban nem volt neki párja,
De áldja emlékét sok szegény, sok árva.
Nogáll Jánosról is — fölszentelt püspök volt —
Sok könyv, sok adomány beszél; ő is megholt.
E. Kovács Gyuláról — színművész és költő —
Beszél még ez tán is néhány emberöltő;
Véres csata síkján segesvári völgynek
Visszaadá testét az őt anyaföldnek.
Teleszky Istvánban jogtudóst veszítettünk,
Esterházy grófban, kit nemrég temettünk,
Minta magyar mágnást látott e nemzedék,
Dicső bajtársihoz ő is felvétetik.
Péterty Jenőről volna még egy szavam,
Tanár s aeshetikus — de nem gyótróm magam!
Kigyózné fölírni őket, valamennyit!
Tűzők még melléjük egynéhány külföldit.
Nagy csapás sújtotta Franciaországot,
Faure elnök halálát ma is siratják ott;
De még nagyobb csapás szép Spanyolországra
Castelar Emilnek retteggett halála.
Bunsen, a nagy tudós, nemcsak a németé,
Ki büszke lehet rá, — de minden nemzeté.
Riszticset gyászolja szegény kis Szerbia.
Ezzel még szegényebb, nincs több ily nagy fia.
Smolka Ferencről kell még megemlékeznünk.
Lengyel volt ő s benne barátot veszítettünk.
Ausztriára is csapás volt elhunyt,
Okosságban senki ott felül nem multa.
Nyugodjanak békén az elköltözöttek!
Félre, te rozsdás lant; — hurjaid ernyedtek.
Várjuk bizalommal a fátályos jövőt,
Adjon az Úristen boldog új esztendőt!
Fimis.

Belányi Tivadar.

Kérem Istent, adja bő áldását nehéz, de magasztos hivatásukhoz!

S mint rám nézve egy életcél jelentőségével bir, hogy anyagi jólétüket minden erőmből előmozdítom, szívem melyéből meg vagyok győződve arról is, hogy az Otok tudása, buzgalma, szeplőtlen erkölcsi és társadalmi etete a nagykanizsai állami elemi iskolákat a szellemi fejlődésnek és hírnevnek arra a magaslataira fogja emelni, a melyre ezen iskolákat a közoktatási kormány, Nagykanizsa város és a közönség együttes és jogos reménye méltán praedestinálja.

Éljenek boldogul!

Venczel Rezső igazgató a tanestület nevében mondott hálás köszönetet a tantestületre vonatkozó lelkes és buzgó mellettségeért. A legnagyobb hálával emlékezett meg a miniszterrel, a tanfelügyelővel, a városról és Isten áldását esdi az új állami iskolára.

Az állami iskola megnyitását dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő eszközölte ezen iskola kulturális jelentőségét méltató, és a közönségben mély hatást keltő, következő beszéddel:

Méltóságos Gróf, Főispán úr!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Midőn a nagykanizsai községi elemi iskolák helyébe állított állami elemi fiú és leányiskolákat, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott szerződés alapján, állami kezdesbe tényleg atveszem: Isten őltalmának és áldásának kiesése után megindult lélekkel mutatok rá első sorban is miniszter ur elismerő és hálás leiratára, mely örök emléke marad Nagy-Kanizsa város hűfias aldozat-készségének; de örök emléke marad annak is, hogy Nagy-Kanizsán az új század hajnalának derengése az iskolákra vetette első ragyogását. Intve és buzdítva minden időket arra, hogy a nemzeti lét erejét és alapját első sorban azok szívében kell megizmosítanunk, a kik egykor folytatásai lesznek a mi enünknök, életünknek és törekvéseinknek.

Ilyen virradat után gyúlhatott ki dicsőséges napja annak a nagyszázadnak is, melyben a Balatontól Nagykanizsáig, Nagykanizsától Légrádig és Csáktornyáig terjedő utvonalon hatalmas védelme volt a hazának, az egész magyarságnak.

Csak hogy — amint egyik kiváló publicistánk épp e napokban írta — ma már nem elégséges a természetes határok földrajzi előnye; a polgárok hazaszeretetének és munkájának a kulturában kell nagy és büszke nemzeti hivatást teljesítenie. Altalra kell lépélnie a magyarság erőideinek, a magyarság politikai fölényének.

Nagy-Kanizsa város-ezt a történeti hűség nevében a leghatározottabban kell e helyről kijelentem — évtizedek óta ott van rendkívüli kulturális áldozataival az ország első városai közt, hogy méltó részt vegyen magának e magasztos nemzeti hivatásból.

Mert szívében liktet a költő szözeata:

Az új százévet jól használj ki majd!

Tégy itt magyarrá valamennyi fajt,

Nem durvasággal, hebehurgya hevvel:

Külömb munkadnak fensőbb erejével!

Igenis melyen tisztelt közönség! ennek a külömb munkának fensőbb ereje az, ami egyaránt késztesen államot, vármegyét és társadalmat, hogy Nagy-Kanizsa városát nemes és nagy küzdelmeben támogassa és lelkesítse.

Ennek a külömb munkának a fensőbb ereje követeli, hogy vármegyénk ne csak a gyermekhalandóság kedvező arányaival foglaljon első helyet a statistikában, de kulturánk az is első közt álljon szemle fejlődésünk történetében. Hogy épségben maradjunk gyermekeink istenfélők, erkölcsösök, műveltek és boldogok is legyenek!

Hogy előkészítsenek ismét egy dicső korszakot, melyben — amint egyik jelesünk írja Zrínyi és Deák idejéről — a haza sorsának súlypontja újból Zalavármegyébe essék!

Meghatott szívvel mondom tehát itt is hálás köszönetet Dr. Jankovich László gróf főispán ur Ó Meltsóságának, hogy ma is kitüntette a tanügy iránti legbensőbb érdeklődését s megjelenésével e napot az egész vármegye nevelésügyének ünnepevé avatta. Épp úgy tekintetes Cserták Károly alispán urnak, ki szinten mindenkor és mindenütt elsőrangú fontosságot tulajdonít a nevelésnek a közigazgatás nagy szervezében.

En pedig jól tudom, hogy amit ezen államosítás ügyében szerény hatáskörömben közvetíttem, az csak kötelesség volt; de a szeretet és készség, melylyel azt teljesítettem, egész életemre elfogja tölteni lelkemet azzal a megnyugvással, hogy ez egy — szent kötelesség volt...

A nagykanizsai állami elemi fiú és leány iskolákat ezennel megnyitom; közvetlen helyi felügyeletbe a gondnokságnak átadom; szívem melyéből kívánom, hogy mindig fenyves lapokat irhassanak abba a könyvbe, melynek első sora nem lehet egyéb, egy igaz és hő óhajtasnál: Éljen dr. Vlasic Gyula miniszter!!

Végül Eperjessy Sándor gondnoksági elnök intézett beszédét az ünneplő közönséghez, kijelentve, hogy teljes odaadással igyekszik a reá bízott új iskolát vezetni.

Az ünnepség záradékát képezte délben az „Arany Szarvas” szálló dísztermében rendezett bankett, amelyen, képviselve volt Nagy-Kanizsa egész társadalmát s ahol számos lelkes felkészültöt mondottak.

Közegészségügy.

Dr. Háy István főorvos a vármegye területén decemberben előfordult közegészségi állapotokról és egyéb közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést, terjesztette elő a közigazgatási bizottság januári ülésén:

Az időjárás illetőleg a hónap első felében enyhe, második felében igen hideg idő uralkodott nagyobb havazással, az utolsó napokban azonban ismét enyhére változott, mely a hónap elővadását okozta. Dacára az időjárás eme nagy változásának, a felnöttek közegészségi állapota elég jónak osztályozható; mert igaz ugyan, hogy a mult

hónaphoz képest a légző szervek hurutos és lombos állapotára nagyobb számban, de csak szorvanyosan es jó lefolyással észleltetett, e mellett a volt hasi gyomaz esetek száma is csökkent. A gyermekek közegészségi állapota nem volt oly jó, mint a felnötteké; mivel a tudóharutos és tüdődobok itt is nagyobb számban fordultak elő s ezek mellett a roncsoló toroklob miatti megbetegedések száma szaporodott, sőt a kanyaró több helyen járvaosan lépett fel.

Fertőző bántalmak közül roncsoló toroklobban beteg volt 53, gyogyult 34, meghalt 18, ápolás alatt maradt 1; hasi hágyomban beteg volt 31, gyogyult 21, meghalt 6, ápolás alatt maradt 4; vörhenyben beteg volt 31, gyogyult 18, meghalt 3, ápolás alatt maradt 10; kanyaróban beteg volt 141, gyogyult 102, meghalt 2, ápolás alatt maradt; 37 bármíhímlőben beteg volt 15, gyogyult 14, ápolás alatt maradt 2; vérhasban beteg volt 1, gyogyult 1 gyermek ágyúlásban beteg volt 1, meghalt 1; jülió mirigylobban beteg volt 3, ápolás alatt maradt 3.

Rendőri hullaborcolást negyszer teljesítettek, melyeknél a halál legközelebbi oka vlt, gumókor 1, fulladás 1 és mérgezés két esetben. Külső hullaszemle előírdult 12 szer, súlyos sértési bejelentések 7-szer. Öngyilkosságot vegreh jött 5 egyéni, ezek közül 2 (Horvath Gábor csavargó Tapolcán, Illés Ferenc, 25 éves Lentiben) magukat felakasztották, 3 (Balázs István 58 éves csereszgémaji, Barrakkó Miklós 37 éves csáktornyai és Zathureczky Zsigmond ukki volt lakós) magukat agyonlöttek. — Véletlen szerencsétlenség általi halál történt 6 esetben; 1 (Károsi Ilona 3 éves rezi-i lakós) légesövebe jutott babszem miatt megfullat; 1 (Varga Ferenc 62 éves kúmani cselédet) a ledülő fa agyonlötötte; 2 (Szep Anna 3 éves mikéfi és Vajda Mária 4 éves petendi) gesi sebek következtében haltak el; 1 (Markán Remus katori lakós) a vonat elgázolta; 1 (Forgács Lajos 3 hetes vándor cigány gyermeke) megfagyás folyán mult ki.

Elneköröknek 4 esete kepezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, a mennyiben egyet, mint közveszelyet, a tebodyába szállítottak; egynek elszállítására az engedely meg nem érkezett le; kettő, mint csendes elmebeteg, házi ápolás alatt maradt.

Hét önl fiatalabb gyermekek gyogykezelését elmulasztották 36 esetben. Az elsőfoku egészségügyi hatóság e miatt 12 elmarasztoló, 8 felmentő végzést hozott, a többire nézve a megfelelő tárgyalás meg befejezést nem nyert.

Vármegyénk területén december hó végén maradt 44 lelenz, 173 dújkáságra adott gyermek, 578 elmebeteg, hülye, siketnema és nyomorék, kiknek gondozása a beérkezett jelentések szerjnt kielégítő. Trachoma miatt 2428 egyén van gyogykezelés alatt.

Árvaügy.

Trsztjanszky Ödön árvaszéki elnöknek a közigazgatási bizottság január havi ülése elé terjesztett 1899 ik évi jelentése alapján vármegyénk árvaügyére vonatkozólag közzük a következőket:

A gyámság alatt levőket illetőleg 1898 végén gyámság alatt volt 32.003, az 1899-ik évben gyámság alá került 3.640, összesen 35.643. Közülök az év folytán gyámság alól felszabadult 2.964 és így 1899. december végén gyámság alatt maradt 32.679.

A gondnokoltakat illetőleg 1898. december végén gondnokság alatt maradt 445, az 1899-ik évben gondnokság alá került 120, összesen 565, akik közül az 1899-ik évben gondnokság alól felszabadult 26 és így 1899. december végén gondnokság alatt maradt 539.

A gyámokat illetőleg 1899 december végén gyám volt 17.259, az 1899-ik évben szaporodott 1.860-nal, vagyis összesen 19 119. Ezek közül az 1899-ik évben megszünt gyám lenni 1.263 és így 1899. december végén maradt 17.856, gyám.

A gyámi számadást illetőleg 1899. december végén hátralekban maradt 814 számadás.

Az árvaszéki tevékenységéről egybeállított kimutatás szerint: a) a fogalmazói karnál 1898 december végén hátralekban volt 11.722, az 1899-ik évben beérkezett 53.012 és így elintézés alá került 64.734 ügydarab, amelyből 1899-ik évben elintézték 57.418 ügydarabot és így 1889. december végén hátralekban maradt 7.316 ügydarab; b) az iródnál 1898 december végén hátralekban maradt 1159 ügydarab, az 1899-ik évben leírás vegett kiadatott 57.410 s így elintézés alá került 58.569 ügydarab, amelyből 1899-ik évben leirtak és expedáltak 57.076 ügydarabot s így 1899 december végén hátralekban maradt 1.493 ügydarab.

A gyámpénztár állását illetőleg 1898 december végén volt 7.611 ft 81 kr. készpénzben, 445.565 ft 88 kr. magánkötelezvényekben, 1.086.042 ft 79 kr. értékpapirokban, 1.349 ft 10 kr. dragaságokban vagyis összesen 1.540.569 ft 58 kr. Az 1899 ik évben beérkezett 617.368 ft 33 kr. készpénzben, 27.434 ft 91 kr. magán kötelezvényekben, 211.297 ft 73 kr. értékpapirokban, 213 ft 29 kr. dragaságokban — 856.314 ft 31 kr., vagyis összesen 624.980 ft 14 kr. készpénzben 473.000 ft 79 kr. magánkötelezvényekben, 1.297.340 ft 57 kr. értékpapirokban, 1.562 ft 39 kr dragaságokban — 2.396.883 ft 89 kr. Az 1899 ik évben kiadatott 612.145 ft 19 kr. készpénzben, 55.996 ft 67 kr. magánkötelezvényekben, 203.282 ft 90 kr. értékpapirokban, 177 ft 84 kr. dragaságokban vagyis összesen 871.602 ft 60 kr. Ilykép 1899. december végén maradt 12.834 ft 95 kr. készpénzben, 417.004 ft 12 kr. magánkötelezvényekben, 1.094.057 ft 67 kr. értékpapirokban, 1.384 ft 55 kr. dragaságokban vagyis összesen 1.525.281 ft 29 kr.

A magán feleknél kamatozás vegett elhelyezve levő tőkepenzkek állása: 1898 december végén elhelyezve volt 44.565 ft 88 kr. az 1899-ik évben magán feleknél kölcsön adtak 20.994 ft 51 kr., összesen 465.560 ft 39 kr. Ebből az 1899-ik évben visszafizettek 49.556 ft 27

kr. és így 1899 december végén magán feleknél elhelyezve maradt 417.004 ft 12 kr.

A magán feleknél elhelyezett tőkepenzkek után kamat fejében 1898 december végén hátralekban maradt 4.689 ft 87 kr. az 1899 ik évben befizetendő volt 21.881 ft 67 kr. összesen 26.581 ft 54 kr. Ebből az 1899 ik évben befizettek 21.620 ft 91 kr. és így 1899. december végén hátralekban maradt 4.960 ft 63 kr.

A zalaegerszegi kereskedőkhöz és iparosokhoz.

Felhívás az iparügyben. Lapunk tisztelettel felkéri a város összes kereskedőit és iparosait, hogy a hazai iparügy érdekében sziveskedjenek az alábbi kérdő pontokra válaszolni, mégpedig az ügy fontosságához mérten megfontolt higgadsággal

Mi a nézete a hazai ipar és hazai termékek pártolására nézve?

Mi kötelessége volna erre nézve a termelőnek (ipar), árusítónak és a fogyasztónak, mi a véleménye?

Önnek, 1) mint fogyasztónak, mi a véleménye? 2) mint termelőnek vagy) mi a véleménye, iparosnak)

még pedig először a saját érdekében, másodsor a köz, vagy nemzeti érdekében?

Mit termel? készit?

Mit és mennyit ad el?

Sokakja? keveseli?

Miert? Vajjon mi uton

lehetne jobb eredményt

elérni?

Mit árusit? Mennyit?

Honiakból? Külföldiek-

ből? Melyik kelenlőbb?

Vajjon miert?

Keves vagy elégséges-e

a forgalom?

Miert?

Vajjon mi uttal, móddal lehetne kereskedőnek és fogyasztónak nátránya nélkül megváltoztatni az eddigi viszonyt, hogy tudniük ezután több porteka jöjjön forgalomba a honiakból, mint a külföldiekből?

A vélemény nyilvánításokat lehetőleg halogatás nélkül sziveskedjenek a „Zalamegye” szerkesztőségéhez küldeni, Ujváros-utcában.

Hivatalos rovat.

Zala-Egerszeg r.t. város polgármesteri hivatala részéről közhirre tetetik, miszerint a föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatterhek bevallására város határidő 1900. év január 1-től 31 ig tüzetvén ki: felhivatnak tehát azon adózók, kiknek ingatlanai jelzálog kölcsönrel terhelve vannak, az erre vonatkozó teher bevallási ivükén a fent kitett záros határidőben a városi adóhivatalnál beadhatják.

Az erre szükséges bevallási nyomtatványt szintén a városi adóhivatalnál beszerezhetik.

Zala-Egerszegen, 1900. január 11.

Botfy Lajos

polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Dr. Vlasic Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszter üdvözlése.

A nagykanizsai állami elemi iskolák megnyitása alkalmából az ünneplő közönség dr. Vlasic Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert a következő táviratban üdvözölte: „A nagykanizsai állami elemi iskolák mai megnyitása alkalmából Nagy-Kanizsa város és az ünneplő közönség nevében mély hódolatunkat fejezzük ki Excellentiádnak. Boldog és gondtalan gyermekéveinek falai közül ezer és ezer ajkáról száll hó ima az egek Urához, hogy Nagyméltóságodat diesteljes pályáján a nemzeti művelődés és érzés örök megszilárdítására, megyénk és városunk büszkeségére, hön szeretett családjának legnagyobb boldagságra a jó Isten soká — igen soká éltesse!”

A vörös keresztgyelet zalaegerszegi főkja folyó évi január hó 6-án tartotta a városához dísztermében az ideai alakuló választmányi ülését, a melyen egyhangulag következőkép választatott meg a tisztikar: elnök Skublucs Jónőné, társelnök dr. Jankovich László gróf főispán, titkár Boschn Gyula pénztáros Botfy Lajos polgárüzgész dr. Keresztury Oozaf ügyvé, orvos Thassy Gábor A választmány megbeszélés tárgyára tette, a zalavármegyei választmány megalakulását is, de a tárgyban érdemi határozat nem hozott, mivel az ügy még előkészítésre vár.

A Sümegvideki Gazdakör Sümeghen tartotta közs gyűléset Szűcs Zsigmond gazdaköri elnök elnöklöte alatt, aki a megelőző közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után kegyelettel emlékezett meg Zathureczky Zsigmond gazdaköri elnöknek és Külle József gazdaköri tagnak elhunytáról; majd előterjesztette a gazdakör 1899 ik évi működését egész részletesen feltüntető jelentést, amelyet a közgyűlés helyeslőleg vett tudomásul. Talabér Károly az elhatározással egybekötött állatkiaállításról vezetett számadását terjesztette elő, amelyet a közgyűlés felülvizsgálás vegett kiadott a számvizsgáló bizottságnak. — Az 1900 ik évre szóló munkaprogramm egybeállításával az előhaladás folytán megüresedett alelnöki állásra a közgyűlés egyhangulag Sümeghi Tivadár uradalmi ispánt választotta meg.

Gyaszhir. Dr. Vizlendvay József dűsnaki földbirlokos, megyei törvényhatósági bizottsági tag s a megyei közigazgatási bizottságnak évek során keresztül volt buzgó és tevékeny tagja, f. hó 10-én Görbersdorffan, hol oaja ellen orvoslást keresett, hosszas betegség után, férfi kora lelén, 40 éves korában elhunyt. Az elhunytban Cserták Károly vármegyénk alispánja, unokaöcsését gyászolja. Béke az elhunyt poraira! A család részéről kibocsátott gyász jelentés: »Özvegy Vizlendvay Istvánné,

született Csertán Paulina maga, úgy fia Vizlendvay Sándor és a rokonság nevében fájdalomtól telt szívvel jelenti forrón szeretett fia, illetve testvére dr. Vizlendvay Józsefnek Görbersdorffban, folyó évi január hó 10-én a hajnali órákban hosszas betegség után 40 éves korában történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó január hó 14-én délután 3 órakor fog a dusnaki köztemetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat január hó 15-én délelőtt 9 órakor fog a gelsei plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Dusnak, 1900. évi január hó 12-én. Életemben szeretettel öntöttél szívünkbe, Ez kísér örök utadon.

A veszprémi egyházmegyében a megyés püspök dr. Simon György püspöki titkár és szentszéki jegyző ez utóbbi állását felmentvén, szentszéki ülnökké, Bövinger Rezső egyházmegyei levéltárost és ikatort ezen állásának megtartása mellett szentszéki jegyzővé, Osadinszky György csabrendeki káplánt szabályszerű bemutatott level alapján a zalabéri plébánia lelkészévé kinevezte, Danassy György gógánai segédlelkész pedig hasonló minőségben Csabrendekre disponált.

Nyilvános köszönet. Özy. Farkas Dávidné urhölgy onagsága a Zalamegyei honvédegyesület céljaiva 20 koronát volt kegyes adományozni, melyért hálás köszönetet fejezi ki a Zalamegyei honvédegyesületi elnökség.

Hymen hír. Dr. Magyar Károly kamondi földbírtokos eljegyezte Isó Vilma kisasszonyt Isó Ferenc ügyvéd kedves leányát Alsó-Lendván.

Bírói kinevezés. O felsége a király *Riemes Elek* csurgói járásbírói aljegyzőt a perlaki kir. járásbírói sághoz albíróvá nevezte ki.

Tűzkárosultak segélyezése. A m. kir. belügyminiszter a múlt ősszel a tűz által károsodott pulai lakosok részére 600 korona segélyt utalványozott.

A zala-szent-grothi kaszinó tisztakara és választmánya az 1900-ik évben: Bokka Ferenc elnök, Paul Viktor alelnök, Blaha Sándor házsnagy, Barta Albert jegyző, Steiner David pénztáros, Neumann Mór könyvtáros. Választmányi tagok: Berényi Jenő, Botly Peter, Glazer Gyula, Nemeth Zsigmond, Szűcs Imre, Viosz József.

Eljegyzés. *Hodász Ignác* okleveles gyógyszerész és rádihazi főbírók I. hó 3-án eljegyezte *Beke Sarolta* kisasszonyt, özv. Beke Mihályné földbírtokosné kedves leányát Muraszombatban.

Állatorvosi tiszti vizsgálat. Kázar Manó novai és Viasz Nándor csáktornyai okleveles állatorvos az állatorvosi tiszti vizsgálatot letéve, képesítő bizonyítványt kapott és ezáltal az 1888 évi VII t. c. 133. illetőleg 136 §-ában a törvényhatóság, valamint az állami állatorvosi szolgálatra előt mositást megszerezte.

Bucsu szó. Zala-Egerszegről az általunk tervebe vett időnél előbb kelvén elköltözködnünk, minthogy kedves ismerőseinktől személyesen el nem búcsúzhatnánk, ez okból e helyen mondunk nekik Isten hozzádot, Dr. Fehér Dezső és neje.

A sümeghi kaszinó évi rendes közgyűlést dr. Lukovich Gábor elnök elnöklété alatt tartotta, aki megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg az év közben elhunyt dr. Jenyay Geza, Würzburger Jakab és Zathureczky Zsigmond kaszinói tagokról. A választmányi indítványára a tagsági díjat a beltárgyokra nevezte 16 koronában, kultárgyokra nevezte 8 koronában állapította meg a közgyűlés és tudomásul vette a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerint a kaszinó vagyona keszpenzben 987 K 64 hiler és a kaszinó által kezelt Kisfaludy szobor alap vagyona 1368 K. Együttal a közgyűlés Részner Ferenc pénztárnoknak a felmentvényt megadta. A közgyűlés utolsó tárgyat a tisztújítás kepezte amelynek eredménye: dr. Lukovich Gábor elnök, dr. Kelemen Karoly alelnök, választmányi tagok: Hladny Janos, Füzik Gyula, Mayer Istvan, Sümeghy Tivadar, Nemeth Janos és Banfi Alajos.

A tarsaságnak I. e. január 7-én elmaradt közgyűlése január 14-én, vasárnap délután 3 órakor lesz a körkörös helyiségekben, mikor a közgyűlés határozatképes lesz, tekintet nekik a tagok számára.

A zala-egerszegi Chewra Kadischa temetkezési egyesület választott képviselői I. hó 11-én tartották alakító gyűlést, amelyen az egyesület tisztviselői karát következő leg választották meg: Rechnitzer Lipót elnök, Rosenberg Zsigmond alelnök, Schwarcz Mór pénztárnok, Heinrich Lipót ellenőr, Fuchs Samu, Grünwald Lajos, Weinberger Hermán, gondnokok.

Gondnoksági tagok kinevezése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tapolczai állami polgári iskolai gondnokságnál az elhalálozás folytán megüresedett két gondnoksági állást *dr. Singer Bernát* rabbit és *Székelly Emil* tiszteletbeli főszolgabíróval nevezte ki.

A zala-szent-grothi izr. hitközség 1900-ik évi tisztújításának eredménye: dr. Misner Antal elnök, Neumann Mór alelnök, Korein Miksa pénztáros, Friedmann Jakab és Korein David templongondnokok, Poltzer Mór templom atya, Barta Albert jegyző. Képviselőtestületi tagok: Misner David, Viasz József, Mosonyi Heinrich, Morgenstern Ignac és Steiner David.

A zala-egerszegi kereskedő ifjak önk. együlete farsangi mulatsága. A zala-egerszegi kereskedő ifjak önk. együlete I. hó 27-én a Korona szálló kaszinói nagytermében saját jótékony céljaira nagyszabású farsangi estélyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Belepti díj személyenként 2 korona. Az estély műsora: 1. Gore Gábor notái, zene kísérettel enekli Durbincs sógore. 2. Borbely György ur, áll. főgymnas. tanár felolvasása. 3. „Monolog” Sváb Tivadartól, előadja Erdősi Jolán k. a. 4. Berger József, felolvasása. 5. „Seccessió” Psetoriától zenekísérettel enekli G. Bella Carola k. a. miut vendég. A rendezőség a nagy közönség kitüntető jóakarát óhajtván az érdekes s felette élvezetes műsorral meghaladni s tisztelettel kéri a szíves pártfogást.

Jegyzőválasztás. Csáktornyan I. hó 11-én volt Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró elnöklété alatt a

jegyzőválasztás. A két pályázó közül *Dénes Béla* nagybakónai körjegyzőt választották meg egyhangulag jegyzővé, aki a főszolgabíró előtt az esküt azonnal letette.

A sümeghi polgári önk. közgyűlés évi rendes közgyűlésén a tisztviselői karát következőleg választották meg: Eitner Sándor elnök, Pozsonyi József alnök, Könyve József jegyző, Jochimstál István házsnagy, Tóth József pénztáros, Tóth József könyvtáros. Választmányi tagok: Balasics Antal, Balasics József, Darnay Kajetán, Eitner Jenő, Eitner Zsigmond, Epstein Vilmos, Etes Károly, Faludy Antal, Koudor József, Klaffi Lajos, Lázár Károly, Malomsoky Janos, Mojzer József, Németh Lajos, Schöber Lipót, Szalai Antal, Talabér Károly és Totola Imre. Végül a közgyűlés Pozsonyi József indítványára elismerését fejezte ki Eitner Sándor elnöknek az egyesület érdekében éveken keresztül kitejtett buzgó működéséért.

Köszönetnyilvánítás. A zala-egerszegi kenyéregylet részére Fischer Pálné urhölgy tiz koronát volt szíves adományozni, mely adományért köszönetet fejezi ki az elnök.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Nováczky József* csáktornyai kir. járásbírói irnokot a nagy-kantzsai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Új lakos. Dr. Lteinhardt Zidór bécsi illetőségű jelenleg zala-egerszegi lakos orvosnak a vallás- és közoktatásügyi miniszter Zala-Egerszegen való letelepedhetését megengedte.

A tapolczai korcsolya egyesület tisztviselői karát évi rendes közgyűlésen következőleg választotta meg. dr. Mányóky Gyula elnök ez igazgató, dr. Berger Sándor jegyző, Hiller Pál pénztáros, Keszter Aladár és Schaffer Ringyes pályafelügyelő. Választmányi tagok: Székely Emilné, Glazer Sándorné, dr. Kovács Vilmosné, Marton Gyuláné, Berger Vilmosné, Glazer Sándor, Berger Manó, Tets Károly, Szvaty Béla Czuni István, dr. Ságihváry Jenő, Lacher József, dr. Szűcs Arnold, Szigethy Odón, Popper Gyula, Számvizsgáló bizottsági tagok: Szűcs Mihály, Szűcs Jenő, Részner Mór.

A csabrendeki iparos kör mint levelezőnk írja I. évi január 6-án makedelől előadást rendezett. A Gyimesi vadvirágot adták elő teljesen kifogástalanul a szerepüké a derek iparosok kitünően betanulták. A tiszta jövőt elem 84 korona, melyet az elagott iparosok javára fogtak fordítani. Az iparos kör alig két hó óta már 400 koronát fordíthat ily jótékony célra, a mely haladás csakis *Rogay Antal* jelenlegi elnöknek köszönhető, aki nem ismer fáradságot, hogy a kulturát terjessze a népközött, mit különösen az ilyen egyetek útján tehetnek vagy tehetnek mások is. Gyakran estélyeket rendez a mely vacsoránál felolvasások, szavalkot előadásával mutatja be magát az iparos körnek valamennyi tagja. Öhajtandó volna, hogy az iparoskör választmányi elnöke vegye programjába.

Varatlan vendégek. A múlt pnteken vízkérésztelőlti este, szokatlan bandahang csöndítette össze a jatekőket a Kummer kávéház körül. Egy tüzőltő zenekar játszott ott nagy hangon d, senki sem tudta, honnan cseppentek oda. Másnap került napvilágra a dolog, hogy a vasvári tüzőltő banda jött ide csupan passzióbol mintegy 19 tagjaval s meg kell vadani, igen ügyesen játszottak. Szombatban dében felkereste a zenekar Boschan Gyula ügyvedet, a helybeli tüzőltő testület elnökét, s nenany darabbal kedveskedett neki; úgyanezt tette Borbély György főparancsnoknál is. Debutan megint a Kummer kávéházban mulattatta a közönséget. Ez a vendégsereptes mintegy intőjelül és lelkesítőül szolgálni arra, hogy legyen mai Zala-Egerszegen is tüzőltő zenekar. Hiszen idovel adis az Isten, de egyelőre a saját zsebéből sem az elnök sem a főparancsnok, sem a Kummer kávéháza nem szandekozik fölállítani.

Nevmagyarosítás. *Wesel Manó* letenyei lakos zeteknévének „*Vajdó*”-ra, *Freyer Leó* és fia Imre tapolczai lakosok zeteknévének „*Furagó*”-ra, *Heisler Ignác* nagy-kantzsai lakos zeteknévének „*Halász*”-ra, *Hercules Ferenc* nagy-kantzsai lakos zeteknévének „*Hajós*”-ra *Fischer János* nagy-kantzsai lakos zeteknévének „*Füldir*”-re kért átváltoztatását a m. kir. belügyminiszter megengedte.

Kuriai döntés. Fontos elvi kérdésben döntött legközelebb a kir. kuria, amely döntés az ország földbírtokosait közvetlenül érdekli. Eddig az olyan földterületek bírtokosai, amely területeket az artérből kivonták, az illetéktelenül befizetett vizszabályozási járulékok visszatérítési keresetkkel a bíróságok által el lettek utasítva es közigazgatási uton kellett követelésüket — többnyire sikertelenül érvényesíteniök. Most a kir. kuria egy konkrét esetben kimondotta, hogy az ilyen illetéktelenül befizetett vizszabályozási járulékok igenis a bíróság ítéleteire tartoznak és a törvényszékek által érdemleges tárgyalás alá veendőök.

Szegénysorsu iparosok segélyezése. Keszthelyen boldogult Unterberger Ferenc 20 000 koronát alapítványának kamataiból I. hó 7-én 39 iparost részesítettek segélyben és pedig egynek 100, 38-nak pedig 50—50 korona segélyt adtak.

Egy kitünő előadás. Nem tanár tartotta, nem is felolvasás volt s nem egyetemi katedrán — hanem a kereskedő ifjak szobájában tartotta, csakugy beszélgetve Stern Miksa suszter. A kereskedők és iparosok helyzetéről, társadalmi állásáról beszélt s az ugynevezett művelt osztályához való viszonyáról beszélt. S az egésznek veleeként egy kitünő kijelentést tett, amit senki sem tudna megcáfolni. Azt mondja, hogy az iparos és kereskedő osztály *nagy foku szolgalelkőségben* seneved. Példákkal illusztrálta ezt. Bemegy pl. az iparoshoz egy szegény irnok, aki már magasabb társadalmi osztályban van, mint a suszter, kilöki lábát s nem az afőbb kívánsága, hogy a lábát belélt csináljauak neki, hanem hogy hajlongjon előle. A suszter a huzza le a csizmáját. Ilyenformán van a kereskedő boltkokban is. A mig pedig ez a ferde nézet uralkodik, addig hiba várjuk az ipar fejlődését s a cikkek olcsóságát s szoliditását, mert az üzletember nem ezekre, hanem a hajlongásra fekteti a

főszlyt, mert erre kényszeríti a hivalgó közönség. A szabó előadást mintegy fojtatták a kör tagjai a két osztály műveltség fokáról beszélgetve, a hová szintén betolakomó dött már a kapaszkodás hajlandósága. — A Stern ur szóbeli előadását egyszerű keresetlenség, folyékony magyarosság és pompás megfigyelési tehetség jellemzi.

Az ipartörvény revíziója. A hazai kereskedelmi és iparkamarák megbízták a kassai kamarát, hogy dolgozzon ki az ipartörvény revíziójára vonatkozó részletes es kélfően megokolt javaslatot, mert a kereskedelemügyi miniszter ismételten úgy nyilatkozott, hogy nem zárkozik el a szakkörök kívánságától az ipartörvény novelálás módosítása tekintetében. A kassai kamara javaslatát már elkészítette és legközelebb terjeszti fel a miniszterhez.

Első magy. zarándoklat Romába. A Sylvester éjjelén kezdődött huszadik század első, szent esztendejében a világ minheu részéből ezekre menő tömegekben vonulnak a katolika egyház hívei romába, hogy az apostolok fejedelmének Szt. Péter sírjánál imádkozva nyerjenek teljes bűnbocsánatot s az isteni Megváltó földi helytartójától, XIII. Leo pápa Ó Szentségének áldását. Magyarországból a szent évben a zarándoklatokat a magyar kire *államvasutak Budapest városi menéjegy irodája* szerződés viszonyban *Propper N. János* igazgató „*Keleti Vt-zási Vállalatával*” rendezi. Az első nagy zarándoklat február hó elején rendezetik. A utazási jegyek rendkívül mérsékelték s az egész utazás tartamára szóló lakás és ellátási szelvényekkel vannak ellátva. Jelentkezéseket az indulás nazján elfogad a központi iroda *Budapest, Mária Valéria utca, Hángária szálló*.

A kötelező allatbiztosítás. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kiváló gondot fordít az allatbiztosítás kérdésének helyes es czelszerű megoldására es a földművelésügyi miniszteriumban az allategységügyi szolgálat államosításának kérdésével kapcsolatban a kötelező allatbiztosítás kérdést is tanulmányozzak. Ebben az ügyben a soproni Gazdasági Egyesület törvényjavaslatot dolgozott ki az allatbiztosításról, amely javaslatnak terve az, hogy az allatbiztosítás kötelező formában főkep a kisgazdak érdekét tartsa szem előtt.

Állami menek felosztása. Az állami méntelepekben elhelyezett meneket az egyes fedezettési állomások részére a következő sorrendben es napokon fogják szetosztani január 18-án Nagy-Köröscsön, 19-én Dorozsmán, 20-án Baján é. Szekes-Fehervárott, 22-én Bábólnán es Verseczen 24-én Bekes-Csabán, 25-én Nyitrán, 28-án Debreczenben, 30-án Palinban es Szatmár-Nemetiben, február 1-én Turia-Remetén, 3-án Eperjesen, 5-én Rimaszombatban, 6-án Seps-Szent-Györgyön, 8-án Homoródon, 10-én Nagy-Atádon, 11-én Deesen.

A husevő Zala-Egerszeg. Az 1899. évben a megszárosok a következő fajú es számú állatokat vágták le: Januárban 56 szarvasmarhát, 39 tejjogut 86 borjút, februárban ilyenrendben: 37, 58, 110, márciusban 50, 72, 184 es 2 juhot, áprilisban 40, 82, 138, májusban 35, 108, 156, júniusban 60, 65, 116, júliusban 31, 80, 196, es 1 juhot, augusztusban 39, 83, 109, szeptemberben 27, 87, 84, s 29 juhot, októberben 43, 72, 63 s 117 juh, novemberben 32, 57, 55 s 24 juhot, decemberben 35, 52, 68 s 5 kecsket, összesen 485 szarvasmarhat, 855 tejjogut, 1175 borjút, 173 juhot s 5 kecsket. A vendéglősök es hentesek hazi öldoktise sertésekben a következő: január 107, február 90, március 138, április 121, május 16a, június 145, július 137, augusztus 116, szeptember 131, október 149, november 184, s december 131, együtt 1599. sertes. Azösszes leölt állatok száma 4292. Ebben nincs benne a temetelen apró hazi állatok tragédiája, mely a számot körülbelül megkétszerezene.

A vadörök depretádása. Eddig a vadörök a szolgálói hivatalban szolgálatuk megkezdése előtt hivatalos esküt tettek le, most azonban fel vannak mentve az esküteves alól, minthogy ők is csak cseleedszámban mennek.

Kereskedőink figyelembe. Amint tudjuk, országos mozgalom indult meg a hazai termény és ipar pártolására. Hogy ennek az eszmének terjesztésére es segítségére Zala-Egerszegen, vagy általában a megyében alakul-e bizottság, ma még nem tudhatjuk. Azonban az eszmét bizottság nélkül is kötelessége terjeszteni a haza mindenik polgárának. Felhívjuk a közönséget, hogy vásárlásnál a kereskedőktől első sorban magyarhoni iparcikket és hazai terményt kérjen. Hogy pedig a közönséget tájékoztassuk, hol, melyik boltban található honi cikk; fejszöljünk kereskedőinket, jelezzék, kinél milyen magyarhoni iparcikk és termény található. Lapunk nyitva áll a hazai cikkek jelzésére s jóhírvevők terjesztésére.

Elmebajos. Nagy csödület es utczai futkározás keletkezett mult vasárnap délután a főtéren. Egy fiatal legetnyyel vágatott egy loszeker a városi orvos lakása fele. A legény a pozvai erdősnék a fia, Tómpé István s ketlell erősen fogta két ember, hogy le ne ugorják a szekerről: a szeker után nagy tömeg utcánép rohant. A szegény fia csak azt kiáltotta: most! most!

Volta kereszt. Ez annyi mint megfordítva: a volt keresztet. Az ujságban hirdettek néhány év óta ezt a volta keresztet, mint mely a világon kigondolható mindenemű betegséget meggyógyitana. A miniszter most eltiltotta ennek az ujságokban való hirdetését.

A tel második tele is megérkezett ezen a héten. Az első decemberben volt másfél hétig nagy havával es kemény hidegével s a korcsolyázók piros arcával. Aztán nyári erős idő köeetkezett sáros járdával. Most van a második tél ezen a télen s hihetőleg februárban is lesz még egy a harmadik.

Kanyaró es iskola Keszthelyen fellépett kanyaró járvány miatt az ottani elemi, valamint a zárdabeli elemi iskolák bezáratását elrendelték, Ságod községben pedig megszűnt a kanyaró s az iskolát megnyitották.

Eső után kőpenyeg. A járda építők figyelembe ajánlanók, hogy a keresszuti járdákat úgy kell készíteni, hogy az utca színénél kissé magasabbra emelkedjenek, plasztikusan kidomborodva, hogy azért a szekerek is járhasanak rajta doczenés nélkül s a gyalogjárók hasznát

vehessék. Ajánlanók. De már megvannak csinálva, úgy hogy mélyebben homorodnak az ut felszíne alatt, honnan a víz és sár kénytelen az aszfaltra és egyéb fajú járda alá folyni. Egy helyt azonban még hasznát vehetik a tanácsnak. Nagy időknek utána, ha majdan rákerülne a sor, hogy a Korona és a Wlassics utca között levő piaci utcát is áthidalják, akkor elne felejtsek, hogy az átjárót domborúnak kell csinálni.

A babkávész használata mindig ajánlatos egy jobb fajt választani, a melynek zamata erősebb és mégis sokkal jobb ízű. Az árkülömbözés, egy csekélyebb és finomabb faj közt, különben is messze túl behozható, hogy ha a babkávész felerészben *Kathreiner* malátakávéjával keverjük. Ez az általánosan kedvelt babkávész zamataiban kitűnő és az egészségre is kiválóan előnyös. *Kathreiner* kőnép malátakávéja a forró víz alatt a kávé gyümölcsből készített kivonattal a babkávész illatát nyeri s ezáltal fölülmulhatatlan módon egyesíti annak megszokott és kedvelt ízingerét a belföldi maláták készítmény előnyeivel. *Kathreiner* malátakávéját sohasem szabad nyitva tartani, hanem csakis a *Kathreiner* csomagokban árusított a valódi s azért mindenütt csak ezt kérjük és fogadjuk el.

Csavargó a csurgaszi csárdában. Január 5-én este Keleman János csárdás bort akart felhozni a pincéből. Az ajtó be van zárva s a kulcs nincs sehol. Körülnéz hat párlépsnyire ott áll egy idegen sötét alak s azt mormogja: «Ne közelíts, ha drága az életed,» s azzal durranított egyet. A golyó a csapláros füle mellett sivitott el; szerencsére nem talált. Tudtul adták a csendőrségnek.

Bazila községben ezen a héten két difteritis betegség fordult elő.

A kis haladatlan. Ernye Ferenc ebergényi lakos önként fogadta egy szegény rokonának kis lánykáját Zsolt Mariskát. Mari most 11 éves volt s nevelő apjának négy darab tizlörintost lopta el a fiókból s haza szaladt vele. A dolognak nyomára jöttek, de Ernye nem kíván semmi büntetés kiszabást a rokonára.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 7-én a hivatalos adatok szerint: *lépfene*: Goganta 1 u.; *takonykór- és bőrféreg*: Monostor-Apati 1 u.; *sértés-éksz*: Új-Udvar 1 u., Köveskut 2 u., Lispe 6 u., Maroz 1 u., Molnari 10 u., Karacsonyfa 1 u., Kerka-Szent Mihályfa 4 u., Mikela 7 u., Hosszufalu 1 u., Csabrendek 1 u., Goganta 5 u., Mihályfa 3 u., Sümeg 6 u., Botfa 14 u., Csacs Bozsok 19 u., Hashágy 11 u., Nemes-Apati 16 u., Salomvár 21 u., Kallos 9 u., Veged 1 u.,

Vízbe fulladt. Pintarics Ágnes 2 éves leányka Bellafinczon a szülői ház előtti árok mellett játszodozott folyóhoz 4-én délután 4 1/2 órakor s belefulladt. Mire észrevették, már meg volt halva.

Állatok betegége. Megyénkben a lépfene egy községben, takonykór és bőrféreg egy községben, a sertésvesz húsz községben lépett fel s azokon a helyeken zárlatot rendeltek el.

Tei vasuti menetrend. Érvényes október hó 1-től. *Zala-Egerszegről* indul: a) *Bobára* 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. délután; b) *Csáktornyára* 5 ó. 01 p. reggel, 5 ó. 54 p. délután. *Zala-Egerszegre* érkezik: a) *Bobáról* 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. délután; b) *Csáktornyáról* 9 ó. 13 p. reggel, 8 ó. 24 p. este. *Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között:* *Zala-Egerszegről* indul *Szent-Ivánra* 6 ó. 42 p. reggel 11 ó. 42 p. délután, 2 ó. 33 p. délután, 7 ó. 55 p. este. *Zala-Egerszegre* érkezik *Szent-Ivánról*: 8 ó. 05 p. reggel 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 ó. 18 p. este. *Szent-Ivánról* indul: a) *Nagy-Kanizsa felé* 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 8 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; b) *Szombathely felé* 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. *Nagy-Kanizsáról* a vegyes vonat *Szent-Ivánra* érkezik 7. ó. 22 p. este.

Ország dolga.

Az országos bizottság (delegáció) a hadügyet és külügyet tárgyalta ezen a héten. A hadügyet Szilágyi Dezso elnöke alatt intézték. Ugron Gábor helytelennek tartja, hogy a katonai intézetek mind Ausztria területén vannak. Krieghammer hadügyminiszter költségkímélés szempontjából tartja jónak, hogy Ausztriában vannak felállítás a katonai intézmények. Gajári Odön Ugronnak ad igazat. Ugron Gábor továbbá azt tartja, hogy az állami tisztviselők s így a katonai tisztviselők fizetése is a törvényhozásra, a parlamentre tartozik. A delegációnak pedig nincs törvényhozási joga. Szilágyi is elismeri, hogy az országos bizottságnak nincs több illetékessége, mint a magyar országos bizottságnak. Szabó István a fölemelt fizetéseket tartja nevében is elfogadja, de méltányosnak véli, hogy az állampolgárok a nagy megterhelés fejében megfelelő recompenciában is részesüljenek. A bizottság a költségvetést elfogadta. — A külügyi albizottság Tisza Kálmán elnöke alatt tartotta üléset. Bosznia költségvetésénél Ugron azt panasolja, hogy Boszniát osztrák és nem magyar szellemben kormányozzák. A delegációban a magyar tengerészetre vonatkozólag felszólalt Rosenberg Gyula, gróf Thoroszkay Miklós, Ugron és Bolgár Ferenc. Kálmán beszédjére László Elemér s hajóhadnagy felelt. A külügyi költségvetésnél Holló Lajos különösnek tartja, hogy a konzul nem köteles a magyar nyelvet ismerni. Kívánja, hogy a kanzuli épületekre tegyék fel a magyar lobogót, magyar címet és a magyar felirást is: a konzuli hivatalban legyen magyarul tudó ember is, s vegyék nyelvtanításba a külföldön élő magyarokat. Szóllottak még Pap Géza, Széchenyi Miklós, előbbi Holló mellett, utóbbi azt mondja, hogy sajnálatra a magyarok nem igen vállalkoznak konzulatusi hivatalra. Zichy János fajdalommal látja, hogy a hági konferencián hiányzott a pápa

képviselője, Kállay Béni közös pénzügyminiszter megegyezése, mintha a hármasszövetség irányában meghidegülés volna; s hogy a delegációban mintha agresszív magatartás volna a szentszék iránt. Az ülést folytatják.

I R O D A L O M.

Szerkesztő változás. A pillangó című társadalmi és művészeti élelapp szerkesztője és kiadója személyében változás történt, ami természetesen újítást vont maga után. A lap bár eddig is igen szép és változatos illusztrációkkal és gazdag tartalommal jelent meg, de a mostani kiadó nem kímél nagyobb áldozatot hozni arra nézve, hogy a Pillangó az összes élelappok közül kitűnjék. A celtett, hogy a Pillangó a legváltozatosabb tartalommal jelenik meg, az előfizetési ára is oly csekély összegben van meghatározva, hogy sem eshetnek senkinek sem nehezére, ha megrendelné a lapot. Egy negyedévre 2 korona az ára. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI. Hajós-utca 23. sz. alatt van. Felelős szerkesztő: Márkus Elemér. Helyettes szerkesztő: Komáromi Aladár.

Magyar Bazar. Képes szépirodalmi divatlap. Szerkesztői Wohl Janka. Kiadja az Athenaeum r. t. A Magyar Bazar a legrégebb és legjobb hazai divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg. Minden egyes száma gazdag szépirodalmi tartalommal, gyönyörű színes és egyéb képeivel meglepetés számba mennek. Divatba vágó cikkei országszerte ismeretesek. A Magyar Bazar angol és francia divatképekkel kedveskedik. Minden számmal 1—2 söt 3 melleklet jár, színezett vagy fekete nyomású divatkep, amateur munkák mintái, szabásrajz, vagy kivágott parizsi szabás. A Magyar Bazar előfizetési ára 1/4 évre 2 frt. Iskolák és tanonokok részére 1/4 évre csak 1 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadó hivatal. Cím: Magyar Bazar kiadó-hivatala Budapest, Keresi-ut 54. szám.

Kinek mit hozott a karácsony? Ez a kérdés járja most s dicsekszik egyikünk is, másikunk is, hogy rola is megemlékeztek. Kellemes meglepetést készített a Kepes Családi Lapok című újsztrált szépirodalmi hetilap előfizetőinek, mert egy tizenegyes felvess regényt küldött csinos boritekban ingyen és bérmentve! Hevessi Jenő: «A milliomas büntarsa» című érdekesen megírt regényét. A Kepes Családi Lapok mindazoknak, kik csak most fizetnek is elő e lapra, ingyen és bérmentve küldi meg ugyanezt a regényt. Ha tekintetbe vesszük azt a sok kedvezményt, melyben e lap előfizetőit részesíti, el kell ismernünk, hogy a legelőbb szépirodalmi lap, mert előfizetési ára egy évre 6 frt = 12 kor, feleltre 3 frt = 6 kor, negyedévre 1 frt 50 kr = 3 kor. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadó hivatal Budapest VI. ker. Szondi-utca 11. szám.

A „Zenelő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat 1900-ik 1 füzet a következő darabokat közli: I. Horvath Fabian „Juhász bojtár ősz nyáját”. II. Brahms Janos „Magyar táncok” 5-ik számát. III. Eilenberg Richard „A helyőrség jön!” induló jellemrajzot IV. Abt Ferenc „Oh ne tavozz atomkép” művét. Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenelő Magyarország”-nak, amelyre előfizethetni negyedévenként 2 koronával a „Zenelő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery utca 62 a, honnan megismerésre mutatvány füzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldenek.

A kis szökevény. A népszínház szenzációs újdonságát: a kis szökevényt, meg mindig zsolott ház előtt játszókat. A Kúry Klára pacisirta ajkairól megcsendülő szép dalmokokat ma már országszerte énekelik. Ennek az óriási sikernek a titka a melodiák egyszerűségében és kendőzetlen voltában gyökerezik. Hogy ennek az operettnek a népszerűsége meg jobban fokozódjék, a Rózsavölgyi és társa cég megszerezte a kiadási jogot az angoloktól Magyarországra nézve. Ki is adta már két füzetben a kis szökevény zenéjét Barna Izsó kitűnő átdolgozásában. Egy-egy füzet 5—5 számot tartalmaz a legszebbeket, a leghatóságabbakat és legkönnyebben énekelhetőket. Benne van a füzetekben a Wimifred indulója, a g—dúr düett, a Carmonito spanyol dala, a Leonello lassú keringője, az arisztokrata — küplé, a tűzes spanyol kettős, a Ciroreta dal s. a. ti. Egy-egy füzet ára 3 korona. Melegen ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe.

Esküdtök és esküdtbírák törvénykönyve. Irta: K. Nagy Sándor pestvidéki kir. törvényszéki bíró. Megjelent a „Magyar Könyvtárban” (155—156 szám) Kiadja: Lampel Róbert (Woldaner F. és Fiai) Budapest, 1899. Ára 60 fillér. A könyv mindent megértet az esküdtökkel és esküdt bírákkal; kiratja, miként történik az esküdtök kiválasztása, kik nem lehetnek esküdtök, kik és miként menekülhetnek a kötelezettség alól; megismerteti az esküdtéki eljárás: és esküdtbíráskodást; közli azoknak a büntetéseket a meghatározásait, a melyekben az esküdtbírásgok itélnek. A könyvnek nagy előnye, hogy a törvény vonatkozó szövegét előbb szözerint közli, azután könnyen érthető, világos magyarázatokkal látja el. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Törvényszék.

Egy egyszerűbb és egy bonyodalmasabb bűnygyben ítelt csütörtökön a helybeli törvényszék. — Az első ülést Sztaniszlavszky Adálfelnök vezettes Palkó Róza eselédre hat havi börtönt mértek; mert ez betört Veller Lajosné szobájába s ellopott 2 frt 74 krt.

A második ülésen Strausz Lajos helyettes elnök elnökölt s falusi legények duhajkodása s ebből származott emeerülés bűnygyében kellett itélkezni. *Nemesvita* faluban történt meg a múlt év husvétján, hogy a korcs-

mában és a kocsmá udvarán két falu legénysége összekerekedett táncolni, mulatni. Ilyenkor rendszeren összebalyodnak, vagy amint ők mondják: összebollenkednek. Különösen volt köztük egy *Barka* Károly nevű, 22 éves fiatal nepeias legény, a ki már korán »csikorgott«, sőt egész délután »fűjt«, ami azt jelentette, hogy »fáciája« volt a verekedésre. Csakhamar össze is kapott *Kocsis* Károlyval, *Szente* Gáborral, kiszolgált huszárokkal. A dolog bieszkázással kezdődött, de alig tartott néhány percig, mert *Barka* mindjárt olyan érvágást kapott, hogy tíz perc múlva belehalt. — A súlyos testisértésből eredő emberölésben tehát, mint legnagyobb bűnös, *Kocsis* Károly volt az elsőrendű vádlott, s bűnrészesként másodrendű *Szente* és a harmadrendű vádlott *Csabi* István. Az első Mihálovits Károly ügyvéd, a második Dr. Obersohn Mór és a harmadik Dr. Grünwald Samu ügyvéd védelmezte. A tizenhat tanu közül is csak a meghalt Barkának három leánytestvére mondott a vádlottokra súlyos vallomást, a többiek a meghalt Barkának szerencsétlen verekedő természetét hibáztatták. A közvádat Dr. Révffy Zoltán ügyész s a magán vádat Dr. Vajda Manó képviselte. A kir. törvényszék a napi vallatások és beható tanácskozás után s Dr. Thassy Gábortól orvosi vélemény kikérése után *Kocsis* Károlyra másfél évi börtönt s 150 frt. kártérítést, *Szente* Gáborra és *Csabi* Istvánra hat-hat havi börtönbüntetést szabott s bűnvádi eljárási és rabtartási költséget vádlottak, védők, és kir. ügyész fejebezték — valamint magánvádló is a kártérítés nagyobbitásáért.

Közgazdaság

A gyümölcsfák ápolása körüli teendők.

Alig van hasznosabb és nemesítőbb foglalkozás a gyümölcsfa tenyésztésnél s épen azért annak előmozdítása és teljes fellendülése érdekében felette kívánatos, hogy az ápolásra vonatkozó ismereteket minél szélesebb körben terjesszük.

Nem vélnék tehát mi sem felesleges munkát teljesíteni akkor, midőn e tárgyat illetőleg egy-két nevezetesebb tudnivalót közlétszünk.

Vita tárgyat képezi még ma is az a kérdés, vajlon hasznos-e, célszerű-e gyümölcsfánk alatt egyéb növényeket termesztetni?

Némelyek károsnak tartják, azt állítván, hogy a gyümölcsfa nagyon megsínyli azt; mások ellenben határozottan javasolják

A gyakorlat eredménye szerint a dolog úgy áll, hogy nemcsak lehet, hanem bizonyos időközben határozottan szükséges a gyümölcsfák alatt elterülő földterület egy részén növények termesztése felvételére; mert ez által az összelepedett s nem művelhető földet megporhanítjuk, a levegőnek a talajban való jutását, s az esőnek könnyebb behatolását előmozdítjuk.

Azonban nem minden növény alkalmas e célra, hanem csak az, melynek gyökere nem hatol a földnek mélyebb rétegeibe, s a mely tenyészése alatt kapillárisan nem emeli a földet, s a mely alkalmas például egy csekélyebb gyökézetű kapishívóvá, éppoly káros lehet a mély gyökézetű lucerna, mely magától a gyümölcsfától vonná el a tápanyagot oly mértékben, hogy azt a gyümölcsfa öketlenül megérezné, s ezenkívül a földet is meglehetősen kiszáritaná.

Új gyümölcsösök létesítésénél arra is ügyelni kell, hogy milyen állapotban van a gyümölcsfa, nevezetesen milyen annak gyökérete, törzse és koronája. — Elvált szolgáljon az, hogy vásárlás alkalmával az azt nézzük, vajlon oleső-e a gyümölcsfa, vagy drága, hanem azt, hogy teljesen egészséges-e; mert ha beteges, nem teljesen ép fát ültetünk ki, az vagy meg sem erel, vagy ha meg erel is, csak kioldás lesz az élete, s rövid néhány év múlva elpusztul. — Épen ezért vizsgáljuk meg annak gyökereit, hogy vajlon nincsen-e megsérülve; nincsen-e erős karós gyökere; van-e rajta ujnyi vastagságú mellékgyökér bőven, mert minél számosabb a mellékgyökér, annál gyorsabban képződnek friss szívógyökerek; törzse is legyen egészséges, sima és egyenes növési, a korona felé vékonyodó, jól fejlett s elegendő magasságú. A koronája ne legyen nagyon vissza metszve, hanem fiatal, erőteljes hajtásokkal bírjon.

Ha ilyen gyümölcsfára tettünk szert, azt öketlenül a még őszel mélyen megásott földbe ültessük ki tavasz szal, de előbb arról is gondoskodjunk, hogy a fiatal gyümölcsfa elegendő táplálékot találjon helyen. — Istálló trágya nem lesz megfelelő e célra, hanem egy trágyakeverék, a mely vízből, további foszfor s az nitrogén dús műtrágyából álljon; ebbe a keverékbe belemártjuk a gyökereket s tetejébe érett komposztot teszünk.

Ha a gyümölcsfa terméketlenül bizonyulna, úgy ezen a bajon az által lehet segíteni, hogy koronáját megritkítjuk, a felesleges hajtásoktól megszabadítjuk, s csakis azon ágakat hagyjuk meg, melyek teljesen épek, egészségesek és simák. — Ezen sima ágakat, egy más termékeny fának leszedett rügyeit illesztjük be szemés szerint, s azután raffiaháncsossal bekötözzük. — Második esztendőben, ha a forradás tökéletesen létre jött, a fa már termést ad.

A munkát végrehajtására legalkalmasabb a tavaszi idő, s különösen a nemesebb alma és körteféléknél indokolt ez az eljárás. Meggyeizzük még, hogy a termékenyen beoltandó fának korona ágait nem szükséges megcsokitani, vagy visszavágni; teljesen elegendő a ritkítás, a mely mellett még arra kell nézni, hogy a mellékhatásokat keletkezésükkor rögtön eltávolítsuk.

Kvóta tanulás.

Mikor en nyolc kilenc éves voltam, azt hittem, hogy a hegyen tui már nincs világ, vagyis, hogy ott már a világvege van.

A falunk egy lankásoldalon van s akara.lanul is minduntalan ránez a negy-öt kilométer távban keletre vonuló hegyláncra, mely a nagyváradi havasokból szabadtul ki értele.

Most is nagy hegy, de akkor epen az égig ért. A rakosi ember, a ki t. i. már felnött s meg is hazasodott, nem olyan gyerek, hogy azt higgye, mintha már ott volna a világ vege. De azért szerelőtt kíváncsi arra, hogy vajjon mi van hat azon tui? Ha raulihene egyszer a tetejere! s belezhetne a vegtelen ismeretlenségbe! Meg ez a vagy a sem teljesulhet, mert magas a hegy.

Addig meg vannak torokbuzas toidek, egy nagy rét, az Aranyos folyó, a hegyoldalon fejezik egy-egy marhacsorda, s estenkent látszik a pasztortűz... Eynyit epen elég az életre. Ezeket lattam, tudtam, ismertem; de a hegy es az eg aztan minden egyebet elzart eloleim. Hogy mi minden egyéb is van meg a vilagon, azt a világeit sem gondoltam. Persz hogy azt sem tudtam van meg a vilagon kvóta is.

Na bezzeg most már okosabbak a kis gyermekek is. Ha a negyre nem tudnak felmászni, atmaszik hozzájuk tulleloiroi az ismeretlen világból a postás s hozza Pest-roi a levelet, a kepes es kepleten, családi es csalaiddi ujsagokat, s a levelező lapokat.

Nekem is van a tobbek között egy kilenc évesre menendo nam a 3 dikban. Neki a Posa oacsi „En ujsagom”-ja jar. Egyik nagybajija rendelte meg neki, akit mi közönségesen csakugy szketnemának hívunk, minthogy a szketnemának nagymestere s szereti gyamontani az ugyelogyottakat.

No, ez a gyerek ugyancsak mohón olvassa az ő ujsagjat. Haiba mondom, ne siessen úgy, meg raer. Egy-szer csak megáll, mintha szeget utott volna valatami a fejeben. Gondolkozik. Megint belenez. Nem megy.

„Édesapam? — mi az a kvóta?”

A menko usson bele, bar ne tudam en se. De nem szoltam sem errol, sem arról semmit.

O azonban lentartja a kezdest s mintha kitalálta volna.

— „Agyu?” kerdi megint. Az asztal recsegett a kacagásomtól. Hat persze, hogy agyu. Mit kerde, na tudod.

En az Aranyos partjan nem voltam ilyenre kíváncsi. S ugyan kimondja meg, mivel lettem boldogabb, hogy megismerem az agyut? Redig azt mondjak, hogy az ismeret-szerzes boldogit; s az embernek ceja a boldogsag.

Ne siess úgy te, avval az oivasással; meg raersz. A kvótát úgy is tudod ma, mit akarsz meg tudni?

Mikor en akkora voltam, mint te, akkor a kvóta meg csak borzala püska volt; azota abból is agyu lett. No az is, mint a tudomány es a művészet, hogy sapadnak bele az emberek, mint a fehérített vaszon.

De te nem is tudod, mi az a fehérített vaszon. Te csak a kvótát ismered. Neked már Becsból hoznak gyolesinget a boltosok. Aztod, ez is olyan kvóta-fele), mint az agyu; sok penzt kell adni erette. Itt Göcsejben nem is igen latnatsz „fehérített vasznat”, mert az már paraszt munka; azért nem ismered. A hogy Göcsejben koltoztunk, urak lettünk. Te is „urn” vagy. Redig jobban szeretnem, na kozbe-kozbe libakat is öriznel.

Tudom már, mit kacagsz. Hogy hiszen nincs apadnak libaja, amit örizz. Igaz, mert a kvótatanulás miatt mind elrepuitek. Epen azt sajnalom.

De hat terjunk vissza csak a fejerített vaszonra. Mert te azt nem ismered, s a kollegaid sem ismerik.

Hat elmondom; hatigass ide

Nagyapad leiszantott egy nagy földet, a nyakaba vett egy nagy repedot, mely tele volt kendermaggal s azt a sok apro barna kendermagot szetszorta a földre csakugy setalgalva, pipazgatva. Aztan ott hagyta, tobbet lejeje sem nezett. — Mit gondolsz, mi lesz abból a sok apro barna kendermagból? Sok, sok ing lesz belole. Szep fejer ingek a barna magocsakból. De nem csak úgy magatol am.

Sargul. Előbb surü zöld kender nő ki belole. Azutan meg-

Rakosi nagyanyad kinyovi, fejebe kotozi, megszaritja, a lombjat levezi, bedugja egy toba, egy het mulva ujra kiszedi, a fekete sartol temossa, csakugy züg bele az Aranyos s megint fejer lesz belole; mikor megszarad, eltilolja, uti-verti egy lahoz, a tilohoz s a belso fas része mind pozdorjában szakad s kiugrik belole, hogy csak a nagy seiyem része marad a kezben; ezt aztan meg „heheli”, „pacolja”, s finom vekony, de eros fonalat lon belole a guzsalyrol; az orsotol gombolyagra tekeri, mely akkora, mint egy szellapda, mnen megint motoilara veti, aztan felhuzza az osztovatarra, de mar azt nem tudom neked elmondani, milyen az az osztovata, mert az nagy szer-szam, van ott csipveszso, eresztó, vetelő, borda, es nyüst, a szaz meg szaz fonalszalát ezeken mind keresztöl kell húzni egyenkent; de aztan úgy kifeszül az a sok fonal, mint hegedün a húr, csakhogy szazannyi, mint a húr, s szo nagyanyad, úgy csapkodja oda a bordát, hogy döng bele a haz; en addig csörölök, tudnillik csöröltem, mikor akkora voltam, mint te. Mert a csörölés is oda tar-tozik ám. Es segiteni kell.

Nehány het mulva omlanak le a tiz-husz singes „barackmagos” négynyüstös végváznak. Most megint olyan sárgas színűek. De belemártja a vízbe s kiteriti hosszán az udvaron a gyepre, es amint szárad a napon, tehéredik es ez a fejerített vaszon s én örözöm, vagyis öriztem, hogy a libák es a récék ne futkossanak át rajta.

Rakosi nagyanyad ezekből a fehérített vásznakból szabta ki es varratta az ingeket s csinálta a párnát, a vas-tagabbakból lepedőt, a meg vastagabbjából zsákokat s több

elféléit. Hirit sem hallotta Bécsnek, sem a szil'zi csip-kének, s te már a kvótát is tudod!

Csak azért mondtam el neked az ingesinálás mes-teriségét, mert te olyant már nem igen fogsz látni, mert az paraszt munka, te pedig művelt korszakban élsz, mikor már nem divat a szövés, fonás, varrás s mikor a szegény falusi asszonyok is csipkét, párnahajat venni a boltba járnak s az inget a városban keményítették ki a „masomód” dal. Mert ez a „sikk”. Guzsalyt, osztová-tát, orsót ti már csak valahol a muzeumban fogtok látni.

Hanem azért ne félj. Csörölni nem csörölsz ugyan, amit göcseji társaid sem csörölnek; helyette megtanul-játok inkább a kvótát kétszer is.

Baran Goló.

Halottkemi jelentés.

Zala-Egerzseg r. t. város területén 1899. év december havában meghalt:

1. Madló Antal, 1 nap. rk. szabó fia.
2. Ori Kálmán 7 hetes rk. ttelen.
3. Madló Ferenc 3 nap. rk. szabó fia
4. Horvath Józsefné Horváth Erzse, 66 év. rk. özv.
5. Szalay Ferencné Nagy Emillia, 73 év. rk. nyug. bíró neje.
6. Simon Lina, 26 év. rk. hajadon.
7. Guéth Józsefné Kopelyi Erzse 78 év rk. nyug. hivatalnok neje.
8. Ver János 70 év. rk. özv. napszamos.
9. Domokos János 1 3/4 év. rk. telen.
10. Grünwald Jakab. 75 év. izr. nős, kereskedő.
11. Forgács Lajos, 3 hó rk. ttelen, kóbor cigány.
12. Németh Imrené Tóth Anna, 78 év r. k. földműves neje.
13. Ragendorfer Jakab 68 év. izr. nős, kereskedő.
14. Horváth Anna, 79 év. r. k. hajadon.
15. Grünwald Etel 3 1/2 év. izr. üveges gyermeke
16. Szekeres Katalin, 14 év. r. k. hajadon.

Kelt Zala-Egerszeg, 1899, december 31-én.

Dr. Graner Adolf
v. orvos.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos
UDVARDY IGNÁC.

Selyem-damaszt-ruha 9 firtól

feljebb — 12 méter! póstabér és vámmentesen szállitva! Minta postafordultával küldenek; nem különben fekete fehér és szines »Henneberg selyem« 45 krtól 14 firt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — levelevés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Nyilt-ér.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomá-sára hozni, hogy folyó évi január hó 8-tól

egy hónapi időtartamra

Z.-Egerszegen, Kossuth Lajos utca 22. sz. házban egy fiók

műfog-termet

nyitottam. Husz évi gyakorlatom után ajánlom magamat úgy egyes fogak mint egész fogsorok készítésére a leg-ujabb és fájdalom nélküli módszerek szerint. Egyen-

lőre egy hónapig maradok itt, de folytatólag minden harmadik hónapban szándékom Zala-Egerszegen működni. Becces pártfogását kérve, maradtam

Zala-Egerszegen, 1900. január 7-én.

Scharpf Jenő

fogtechnikus
Kőszegről.

Hangok a közönség köréből.
Köszönetnyilvánítás Amerikából.

Az eredeti levél másolata, illetve lefordítása magyarra. Wilhelm Ferenc gyógyszerész annak Neunkirchenben, A.-Ausztria. New-York, 1898. május 18.

Igen tisztelt uram!

1895 évi november 12-én oly nagy mérvű rheumám volt, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hónapig nyomtam az ágyt s nem voltam képes megfordulni; testem súlya 175 fontrol 130 fontra szállt le, mi fényes bizonyítéka a legiszonyúbb fájdalomnak, amiket azon évben szenvedtem. Különböző gyógymódszert kíséreltem meg: nevezetesen a villamos gyógyítást, török fürdőket stb. azonban nem éreztem magamat jobban, úgy, hogy utolsó gyógykezelő orvosom azt mondotta, hogy felesleges orvoslásomra újabban költekezni; mert a penzt cél nélkül adom ki.

Időmultával szerencsém volt találkozni egy barátom-mal, aki közölte velem, hogy a rheumatismus ellen esalhatlan szer a **Wilhelm-féle csüz- és köszvényelleni vértisztító thea.** Elpanaszkodtam neki siker nélküli kísérleteimet; véletlen keze vezetett arra, hogy irjak Onnek es szívem azt sugalta, hogy van még egy segítő, aki betegségemből ki gyógyithat és tapasztalást szerettem, hogy van ilyen megmentő. Szóva nem tudom kifejezni a borzasztó fájdalmakat, miket az utolsó 3 estendőben szenvedtem. Most azonban — az ön theáját használván — fájdalmaim megszűnnek, s úgy érzem magam, mint egy újszülött gyermek s nincs a világon drágább kincs előttem a **Wilhelm-féle csüz és köszvény elleni vértisztító theának.**

Legyen oly szives es küldjön posta fordultával 12 dobozzal az ön csüz- és hőszvény ellenes theájából. Kívánok önnek minden jót es hosszú életet.

Maradok
kiváló tisztelettel

M. Gordon József

Minden gyógyszerertárban kapható.

Ház- és szőlő eladás.

Zala-Egerszegen az **Ujváros-utca** 24-ik szám alatt vagy a **Kert-utca** 24-ik szám alatt levő

házamat,

továbbá a Becsali mellett levő, másfél hold szőlőmet, új, cserépszindelyes hajlékkal, kedvező feltételek mellett, minden órán örök árban eladom.

Z.-Egerszeg, 1900. január hó.

Schaffer Mihály
tulajdonos.

Előfizetési felhívás.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemmel és irányban van, hogy ifju es öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” borítéka szellemes es szórakoztató csevegések, illetve kérdések es feleletek tárháza es így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolatikat az „Előfizetők postájá” ban

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divatlappal es a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre	6 firt — kr.
Félévre	3 firt — kr.
Negyedévre	1 firt 50 kr

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” annak, a ki az előfizetési összeget es azonkívül még 80 kr. csomagolási es postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elism-résül még külön négy legujabb regényt küldi ingyen es bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” mutatványszamokat ingyen es bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

„A KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

Eladó.

Kiváló minőségű, igen súlyos, teljesen tiszta, **duppai zab**, vetőmag, métermázsája 6 frt 50 kr.

Viktória borsó métermázsája 10 frt.

Tiszta magbüköny, métermázsája 6 frt.

Első rendű gyökeres, immunis homokon termelt **európai gyökeres szőlővesszők** (olasz riszling, oportó, zöld fehér) ezere 10 frt.

Egy másfél éves, telivér **berni bika**, ára 250 frt.

Kellő felvilágosítással szolgál a

„Zalamegye“ kiadóhivatala

Zala-Egerszegen.

ORSZÁGOS

Zarándoklatok Rómába

az 1900. jubiláris évben

Rendezik

a magas Clerus főnhatósága alatt a magyar kir. államvasutak városi menetjegy irodája és Propper N. János fer. akad. igazgató „Keleti Utazási Vállalata“ (Budapest, IV. Mária Valeria-utca Hungária szálló.

Az első zarándokutazás indulása 1900. február hóban, a melyre előjegyzések már most eljogadtatnak. Részletes fölvilágosítással és tervezettel a központi iroda szívesen szolgál.

Hirdetmény.

Zala-Egerszegen az **Uri utcában 4. és 6. szám** alatt levő s **Németh Béla** ur, jelenleg szombathelyi lakos, tulajdonát képező

lakházak

szabad kézből eladók.

Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek az alulírott nál.

Dr. Czinder István
ügyvéd.

Házeladás.

Türje mezőváros élénk utcájában, egy

sarok ház

eladó, mely áll: 3 nagy szoba, konyha, kamra, udvarból; bármi féle iparosnak nagyon alkalmas, mert élénk helyen van. Megvehető 5 évi törlesztésre.

Bővebb felvilágosítást ad Veisz Vilmos türjei kereskedő.

ad. 874/v. 99.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbiróság 7457 számú végzése által **Locálbah Actien Gesellschaft** végrehajtató javára **Molnár Lipótné** gutorföldi lakos ellen 400 K.tőke, ennek 1900. évi február hó 1-től járó 6%-os kamata, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1300 Kor. becsült szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén vagyis Gutorföldön leendő eszközésére 1900-ik évi január hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala-Egerszeg, 1900. évi január hó 3-án.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1899. évi december hó 21-én 87.511 sz. a. kelt magas redeletével a zala-egerszegi állami felső kereskedelmi iskolánál három tanteremben a padlózást erős fenőfadeszkákból készült hajó padozattal, lánál három tanteremben a padlózást erős fenőfadeszkákból készült hajó padozattal, 10/10 cm. erős, karbolineummal beeresztett vánkoslakkal és széklécekkel együtt, a régi padozat felszedésével és eltávolításával együtt a 3 kor. 20 fillérrel, 3 drb. 1.20 m. hosszú, 0.64 m. széles 3 cm. vastag **véssett ajtó küszöböt** tölgyfából tisztán kigyalulva és elhelyezve 4 kor. 60 fillérjével, végre **63 drb. kétülésű, illetve 42 darab három ülésű padnak** készítését a költségvetésben foglalt feltételek mellett és rajz szerint, a két ülésének darabját 17 K.—val engedélyezte, egyuttal a szóban forgó munkálatokra nézve az árlejtés megtartását elrendelte adják be.

Akik a szóban forgó és összesen **1581 kor. 40 fill.** kitévő munkák teljesítésére vállalkozni óhajtanak, 158 kor. 14 fill. bánatpénzzel ellátott, zárt írásbeli ajánlatukat **f. 1900. évi január hó 21-én délelőtt 10 óráig** hozzám.

A hivatkozott miniszteri rendelet értelmében a beérkezett ajánlatok megvizsgálás és végleges elintézés végett a magas miniszteriumhoz lesznek felterjesztve.

A miniszterium részéről helyesbített költségvetés és a pad rajza a felső kereskedelmi iskolai igazgatói irodában megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1900. évi január 8 án.

Udvardy Ignác

felső kereskedelmi iskolai igazgató.

Hirdetmény.

A **„Zalamegyei központi takarékpénztár részvénytársaság“** igazgatósága, a midőn tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek azt, hogy az üzlethelyiséget a **vármegegyháztér** és **Kossuth Lajos** utca sarkán épült, saját tulajdonát képező házába **tette át**, tudatja egyuttal azt is, hogy tekintettel a még mindig fennálló feszült pénzügyi viszonyokra, de különös tekintettel a

betevők érdekeire, az 1900-ik évi jan. 15-től érkező

állandó **betétek 5%-kal** fognak **kamatoztatni** és a tőkekamatadót is az intézet fizeti.

Az igazgatóság nevében:

Skublics Jenő
elnök.

Krosetz Gyula
vezérigazgató.

S z á m a d á s a

a „Nyirádi Fogyasztási Szövetkezet“-nek, vezetve 1900. évi január 8-tól 1900-ik évi január 8-ig.

Folyó szám	Bevétel	Korona érték		Folyó szám	Kiadás	Korona érték	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Mult évi pénztári maradvány	117	92	1	Számlák kiegyenlítésére	18149	14
2	Tagsági díj befolyt	104		2	Vasúti díjak s egyéb fuvarokra	446	80
3	Kereskedésből	19746	82	3	Posta díj	16	74
				4	Házbér	140	
				5	Üzletvezető fizetésére	422	62
				6	Pénztárnok fizetésére	60	
				7	Könyvelő fizetésére	140	
				8	Bélyegekre	10	
				9	Adóra fizetett	87	84
				10	Egyéb kiadások	299	04
						19772	18
					Egyenleg	196	56
		19968	74			19968	74

Z á r m é r l e g.

Tartozik				Követel			
Folyó szám	Vagyon	Korona érték		Folyó szám	Teher	Korona érték	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kézpénz	196	56	1	Kiegyenlített számlák	1549	28
2	Leltárszerint áru érték	4227	94	1	Befizetett tagsági díjak	1500	
3	Követelésekben	792	14		Összesen	3049	28
					Egyenleg	2167	36
		5216	64			5216	64

Csider József
pénztárnok.

Hogy a jeleu számadás helyes, úgy a méaleg számla minden tekintetben megegyez a főkönyvvel és számlákkal igazoljuk:

Horváth Pál
elnök.

Horváth Lajos
könyvelő.

Felügyelő bizottsági tagok:

Mencseli Dániel

Illés Szabó Imre

Németh József

Németh Lajos

A „Nyirádi fogyasztási szövetkezet“ rendes évi közgyűlését 1900-ik évi január hó 17-én a nyirádi, népiszka tanteremben esti 6 órakor kezdődőleg tartja meg, amelyre a szövetkezet összes tagjai tisztelettel meghívottak. Tárgy: 1.) A pénztárnok egész évi számadásának felolvasása utáni jóváhagyása. 2.) A mérleg-számla átvizsgálása és egyéb indítványok.

Az igazgatóság.

Eladás.

A felsősegedi északonvidéki bérletek felosztása folytán az összes élő és holt felszerelés, mely kitűnő karban van és mely áll:

**körülbélül 250 igásökréből
30 gulyamarhából
50 csikó, futó és igáslóbol
2000 birkából
4 cséplő garnitúra, vető-
gépek, szekerek, ekék, boro-
nák, hengerek stből eladó;**
bővebb felvilágosítással szolgál

Meller Dávid
Felső-segedi Somogy.

Mindenütt kapható

Sargó Kalodont

Elismert legjobb fogtisztítószert.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél, csúznál, tagzsugattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánszat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Hirdetmény.

A Hanyi fogyasztási szövetkezet
folyó évi január hó 28-án

rendes közgyűlést

tart Hanyban, melyre a t. részvényesek ez uton is meghívotnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a múlt évről; a mérleg és zárszámadás beterjesztése.
2. 6 igazgatósági, 4 felügyelő bizottsági tag választása.
3. Indítványok tárgyalása.

Hany 1900. évi január hó 6-án.

Az igazgatóság.

Mérleg számla 1899. december 31-én.

Vagyon Részvények hátraléka 58 kor. Pénztári maradvány 48 kor.
Hitelekben 2124 kor. 63 fill. Leltári vagyon 2017 kor. 45 fill.
Bolt berendezése 432 kor. 64 fill. Szövetkezeti ház értéke 800 kor.
Összesen 5480 kor 72 fill.

Teher. A múlt évi egyenleg 438 kor. 08 fill. Részvényekre 199 részvény után 2388 kor.
Kereskedőknek 2654 kor. 64 fill. Összesen 5480 kor 72 fill.
Hany, 1899. évi december hó 31-én.

Kapli Gábor
elnök.

Eblinger János
alelnök.

Hardy István
pénztáros.

Molnár József,
Krapfl János,
Vörös Károly,
Zimics Károly,
Egyed Mihály,

Egyed Pál,
Egyed Sándor,
Talos Sándor,
Toth Sándor,
Veesei Károly,

bizottsági tagok.

A fenti mérleget átvizsgáltuk és azt helyesnek és a könyvekkel egyezőnek találtuk.

Hany 1900. évi január hó 5-én.

Vörös János
felügyelő biz. tag.

Kovács József
felügyelő biz. tag.

Egyed Gyula
felügyelő biz. tag.

Német István
felügyelő biz. tag.

Jelentés.

A hanyi fogyasztási szövetkezet tagjainak száma 1899. év végén 135—199 részvennyel, melynek értéke 2388 korona.

Hany, 1899. évi január hó 5-én.

Kapli Gábor
elnök.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkesztii

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műrekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinnyesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, mind n uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül alacsony félbörkötésben, bőrháttal és vászontalával

8 frt.

Minden négy kötet egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz. Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes be-
kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedőshoz vagy a fölről kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

BREISACH SAMUEL zalaegerszegi könyvkereskedőnél,

mint a kiadók megbízottjánál,

Marczali „Nagy Képes Világtörténet”-e

ugyanazon feltételek mellett rendelhető meg,

mint a kiadóknál.